

**Bozsik Sándor–Fellegi Miklós–Gróf Pál–
Süveges Gábor–Szemán Judit**

Adózási ismeretek példatár

**Miskolci Egyetemi Kiadó
2013**

Szerkesztette:

DR. BOZSIK SÁNDOR

A fejezetek szerzői:

DR. BOZSIK SÁNDOR Egyetemi docens	1. rész
DR. FELLEGI MIKLÓS Egyetemi docens	2. és 3. rész
GRÓF PÁL PhD hallgató	5. és 6. rész
SÜVEGES GÁBOR Egyetemi tanársegéd	4.1. – 4.6. rész
DR. SZEMÁN JUDIT Egyetemi docens	4.7. – 4.12 rész

© BOZSIK SÁNDOR–FELLEGI MIKLÓS–
GRÓF PÁL–SÜVEGES GÁBOR–SZEMÁN JUDIT
2013

A kézirat lezárva: 2013.

A kéziratot az aktuális adójogszabályoknak megfelelően átdolgozta: Bozsik Sándor

ISBN

Első elektronikusan megjelent kiadvány

TARTALOMJEGYZÉK

1. Személyi jövedelemadó és egyéb foglalkoztatást terhelő adók	4
2. Társasági adó	11
3. Általános forgalmi adó	20
4. Egyéb adók	31
4.1. Baleseti adó	31
4.2. Biztosítási adó.....	32
4.3. Kulturális adó.....	33
4.4. Népegészségügyi termékadó	34
4.5. Környezetterhelési díjak.....	35
4.6. Energiaadó.....	38
4.7. Közművezeték adó	39
4.8. Távközlési adó	42
4.9. Innovációs járulék.....	42
4.10. Pénzügyi tranzakciós illeték	44
4.11. Hitelintézetek járadéka	45
4.12. Rehabilitációs hozzájárulás	46
5. Helyi adók	50
5.1. Építményadó	50
5.2. Telekadó	51
5.3. Kommunális adó.....	52
5.4. Idegenforgalmi adó	53
5.5. Helyi iparűzési adó	54
6. Illetékek	67

1. SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ ÉS EGYÉB FOGLALKOZTATÁST TERHELŐ ADÓK

1.1. feladat

Kis Kázmér április havi munkabére 300 000 Ft. A szakszervezeti tagdíj a munkabér 1%-a. Két gyermek apja, a családi kedvezményt ő veszi igénybe.

Mennyi személyijövedelemadó-előleget, járulékot vonnak le a bruttó béréből, és milyen egyéb közterheket kell utána a munkáltatójának fizetni?

Megoldás:

A személyijövedelemadó-alapot a szakszervezeti járulékkal csökkenteni kell. Kis Kázmér érvényesítheti a 2 * 100 000 Ft/hó/gyermek családi kedvezményt. A bérből levonásra kerül a 10% nyugdíjjárulék és a 8,5% egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék. A munkáltató a munkabéren felül 22%-os szociális hozzájárulási adót és 1,5%-os szakképzési hozzájárulást fizet.

(Adatok forintban)

Munkabér közteherrel	370 500		
SZKHO	4500		
SZOCHO	66 000		
Bruttó munkabér	300 000	Adóalapba beszámítandó	297 000
Le: szja-előleg	-14 550	Le: családi kedvezmény	-200 000
Nyugdíjjárulék	-30 000	Személyi jövedelem adóalap	97 000
EMJ	-25 500	Számított adóelőleg	14 550
Nettó munkabér	229 950	Személyi kedvezmény	0
Adóék	1,61	Szja-előleg	14 550

1.2. feladat

Orvos Lajos nyugdíjas és nyugdíjának összege 140 000 Ft. Munkát vállalna a Rókus Kórházban havi 350 000 Ft-os munkabérért. Nem szakszervezeti tag.

Mennyi személyijövedelemadó-előleget, járulékot vonnak le a bruttó béréből, és milyen egyéb közterheket kell a kórháznak utána fizetni?

Megoldás:

A Tny. 83/C. § alapján az öregségi nyugdíj folyósítását - a jogviszony kezdő hónapját követő hónap első napjától a jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napjáig - szüneteltetni kell, ha a nyugdíjas közalkalmazotti jogviszonyban, kormányzati szolgálati jogviszonyban, állami szolgálati jogviszonyban, állami vezetői szolgálati jogviszonyban, köztisztviselőként vagy közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban, bírói szolgálati viszonyban, igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban, ügyészségi szolgálati viszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszonyban, vagy a Magyar Honvédséggel szerződéses vagy hivatásos szolgálati viszonyban áll. Viszont az öregségi nyugdíj szünetelésének időtartama alatt az érintett nyugdíjasnak minősül.

Tehát nyugdíjat nem lehet neki folyósítani, mivel közalkalmazott. A nyugdíjas viszont mentesül a 1,5%-os munkaerő-piaci járulék fizetése alól. (Viszont munkanélküli segélyre sem jogosult.)

A fizetendő szociális hozzájárulási adó mértékét csökkenti $11\% \cdot 100.000 = 11.000$ forint, a szakképzési hozzájárulást csökkenti $1,5\% \cdot 100.000 = 1.500$ forint a Munkahelyvédelmi Akcióterv kedvezményei miatt, hiszen Orvos Lajos már elmúlt 55 éves.

(Adatok forintban)

Munkabér közteherrel	419 750		
SZKHO	3 750		
SZOCHO	66 000		
Bruttó munkabér	350 000	Adóalapba beszámítandó	350 000
Le: szja-előleg	-52 500	Le: családi kedvezmény	0
Nyugdíjjárulék	-35 000	Személyi jövedelem adóalap	350 000
EJ	-24 500	Számított adóelőleg	52 500
Nettó munkabér	238 000	Személyi kedvezmény	0
Adóék	1,76	Szja-előleg	52 500

1.3. feladat

Óratartó Bálint mérlegképes könyvelői tanfolyamon oktatott. Megbízási szerződése 30 napig tartott. Óratartásért 250 000 Ft megbízási díjat kapott. Nyilatkozott, hogy diktált költségátalányt szeretne érvényesíteni. Nyilatkozott arról is, hogy 36 órás heti munkaviszonya van.

Mennyi személyijövedelemadó-előleget, járulékot vonnak le megbízási díjából, és milyen egyéb közterheket kell utána a megbízónak fizetni?

Megoldás:

A diktált költségátalány alkalmazása esetén a megbízási díj 90%-a jövedelem. A 225 000 Ft több, mint a havi minimálbér (127 500 Ft) 30%-a, így a jövedelem járulékköteles. A jövedelem után 10% nyugdíjjárulékot és 7%-os egészségbiztosítási járulékot kell fizetni. A 36 órás munkavégzés miatt a 1,5%-os munkaerő-piaci járulékot nem kell fizetni. A jövedelem után 22%-os szociális hozzájárulási adót és 1,5%-os szakképzési hozzájárulást is fizet a megbízó, amit a megbízási díjhoz hasonlóan költségként számolhat el.

(Adatok forintban)

Megbízási díj közteherrel	302 875
Szakképzési hozzájárulás	3 375
Szociális hozzájárulási adó	49 500
Megbízási díj nagysága	250 000
Költséghányad	-25 000
Adóalap	225 000
Le: szja- előleg	-33 750
Nyugdíjjárulék	-22 500
EMJ	-15 750
Nettó kifizetés	153 000

1.4. feladat

Karácsony Károly bérbe adta üdülőjét egy idegenforgalommal foglalkozó szervezetnek havi 50 000 forintért. A magánszemély nem egyéni vállalkozó, és nem számlaképes. 10%-os diktált költséget kíván elszámolni.

Mennyi személyijövedelemadó-előleget, járulékot vonnak le bérbeadási díjából, és milyen egyéb közterheket kell utána a megbízónak fizetni?

Megoldás:

A bérbeadásból származó jövedelem nem számlaképes magánszemély esetében önálló jövedelemnek minősül. A bevétellel szemben maximum a bevétel 50%-a erejéig számolható el költség. A havi jövedelem tizenkétszerese $12 * 45\,000 = 540\,000$ forint kevesebb, mint 1 000 000 forint, így egészségügyi hozzájárulást (14%) nem kell fizetni.

(Adatok forintban)	
Bérleti díj nagysága	50 000
Költséghányad	-5 000
Adóalap	45 000
Le: szja-előleg	-6 750
Egészségügyi hozzájárulás	0
Nettó kifizetés	43 250
Adóék	1,16

1.5. feladat

Gulyás Pál kétgyermekes családapa. A helyi önkormányzatnál sofőr minimálbéres fizetéséért. Ezen felül gazdálkodik, de nem egyéni vállalkozó. Felesége háztartásbeli. Növénytermesztésből 3 000 000 Ft, állattenyésztésből 4 200 000 Ft jövedelme keletkezett. A legidősebb gyerek már 16. évét betöltötte. A család 300 000 forint területalapú támogatást is kapott. Mindhármuknak van őstermelői igazolása. A bevételi nyilvántartásukban mindegyikük a jövedelem harmadát állítja be. Költségekről számlát nem gyűjtenek. A családtámogatásról a férj nyilatkozatot tett a munkáltatója felé.

Készítse el Gulyás Pál, Gulyás Pálné és a gyerekek személyijövedelemadó-bevallását!

Megoldás:

A család összes őstermelésből származó jövedelmét össze kell adni és harmadolni kell. A kapott 2500 ezer forint több, mint az adómentes 600 ezer forintos értékhatár, így be kell vallani. A 2500 ezer forinttal szemben érvényesíteni lehet a 40%-os költségátalányt, majd az adóból levonható a 100 000 forintos őstermelői kedvezmény.¹

Gulyás Pál jövedelméből még érvényesítheti a családi kedvezményt is. Ha azonban bevételük 20%-ról számlát gyűjtenek, mentesülnének az adófizetési kötelezettség alól, amíg a fejenkénti bevételük a 4000 ezer forintot el nem éri. Ekkor csak a bevétel 5%-ának 15%-át kellene befizetni egészségügyi hozzájárulásként.

¹ Ha az előző évben 8 millió forint alatt volt az egy főre jutó éves támogatás nélkül számított jövedelem, akkor az előző évi bevétel 20%-ának 1/12-e után 22%-os szociális hozzájárulási adót, 10% nyugdíjjárulékot és 4% természetbeni egészségbiztosítási járulékot kell fizetni.

(Adatok forintban)

Gulyás Pál adóbevallása			
Tételek	Bevétel	Költség	Jövedelem
Munkaviszonyból származó bérjövedelem			1 530 000
Östermelésből származó jövedelem	2 500 000	1 000 000	1 500 000
Összevont adóalapba tartozó jövedelmek összesen			3 030 000
Családi kedvezmény			2 400 000
Összevont adóalap			630 000
Számított adó			94 500
Östermelői kedvezmény			100 000
Fizetendő adó			0
Jövő évben fizetendő havi járulékok			
Szociális hozzájárulási adó	5 500	Éves járulékalap	300 000
Nyugdíjjárulék	2 500	Havi járulékalap	25 000
Egészségbiztosítási járulék	1 000		
Összesen	9 000		

1.6. feladat

A Kocsis család elhatározta, hogy családi házat vásárol. A tulajdonukban lévő, 4 éve 3 000 000 forintért vásárolt lakást 5 000 000 forintért adták el. A lakáson időközben 1 000 000 forintos értéknövelő felújítást hajtottak végre, a munkákat számlákkal tudják igazolni. A család tulajdonában lévő telket is eladták 2 000 000 forintért. A telek 15 évnél régebben a család tulajdona, bekerülési értékét nem lehet megállapítani. A családi házat 15 000 000 forintért vásárolták meg, amire 7 500 000 forintos hitelt is felvettek.

Határozza meg a Kocsis család ingatlan-tranzakciókból származó adófizetési kötelezettségét!

Megoldás:

A megvásárolt családi ház vételárát, valamint a hitelt a személyi jövedelemadó-számítás során nem kell figyelembe venni. Mivel a telek is 15 évnél régebben a család tulajdona, nem kell bevallani a jövedelmet. A lakás esetében először a számított jövedelmet kell meghatározni (bevétel – beszerzési költség – értéknövelő beruházás). A számított jövedelemből le kell vonni a 4 éve történt vásárlás miatti 70%-os adókedvezményt. Az adóalap 15%-a lesz az adó, aminek felét a feleség, felét a férj fizeti meg.

(Adatok forintban)

Tétel	Számítás (Ft)
Értékesítésből származó bevétel	5 000 000
Vagyonszerzésre fordított összeg	-3 000 000
Értéknövelő beruházások	1 000 000

Tétel	Számítás (Ft)
Jövedelem	1 000 000
Jövedelemcsökkentő tételek	-700 000
Adóalap	300 000
Fizetendő adó	45 000
Férj és feleség külön-külön befizet	22 500

1.7. feladat

Vándor Kázmér magyar illetőségű lakos. Magyarországi munkaviszonyból származó jövedelme 3 000 000 forint. Munkába járási költségtérítést kapott (buszbérlet) 36 000 forint értékben. Súlyosan fogyatékos, így személyi kedvezményre jogosult. 10 hónapos folyamatos munkaviszonya volt. Családi kedvezményre viszont nem jogosult. Ezen felül nyáron idénymunkára Olaszországban dolgozott, amely országgal van kettős adóztatást kizáró egyezményünk. Külföldi munkavállalásából 4000 euró bért kapott, amiből 800 euró adót vontak le. A jövedelemszámításnál alkalmazott euró árfolyam 300 Ft.

Készítse el Vándor Kázmér személyijövedelemadó-bevallását!

Megoldás:

Kettős adóztatást kizáró egyezmény értelmében az Olaszországban kifizetett jövedelem mentesül a magyarországi adófizetés alól. Az adóbevallásban tájékoztató adatként kell szerepeltetni. Ha nem lenne kettős adóztatást kizáró egyezmény, akkor a jövedelem az összevont adóalap része lenne, de a külföldön megfizetett adó 90%-a, maximum a külföldön fizetett adó levonható a Magyarországon fizetendő adóból (beszámítás). Adófizetési kötelezettség akkor sem keletkezne. A költségtérítést, ha a bérleteket megőrzi, teljes egészében el lehet számolni költségként. Személyi kedvezményként a minimálbér 5%-a érvényesíthető havonta. 10 hónapot dolgozott, így a személyi kedvezmény $127\,500 * 5\% * 10 = 63\,750$ forint.

(Adatok forintban)

Összevont adóalapba tartozó jövedelmek	Bevétel	Költség	Jövedelem
Munkaviszonyból származó bérjövedelem			3 000 000
Munkaviszonnyal kapcsolatos költségtérítés	36 000	36 000	0
Összevont adóalap			3 000 000
Számított adó			450 000
Személyi kedvezmény			63 750
Fizetendő adó			386 250

1.8. feladat

Jótollú Hedvig hivatásos újságíró. Családi és személyi kedvezményre nem jogosult. Lapkiadójától lapszerkesztésért 220 000 forintos havi munkabért kap. E mellett a lapba írt cikkeiért évi 4 millió forintos kifizetést kapott. Munkaadójának úgy nyilatkozott, hogy ezen jövedelme után a közterheket az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény alapján kívánja teljesíteni.

Készítse el Jótollú Hedvig személyijövedelemadó-bevallását, valamint határozza meg, hogy munkaadója és ő mennyi közterhet fizet az ekho alá tartozó jövedelme után!

Megoldás:

A munkaviszonyból eredő jövedelem az összevont adóalapba tartozik, és 15%-os kulccsal adózik. Mivel az összege eléri a garantált bérminimum (161 000 Ft) összegét, jogosultságot teremt arra, hogy az adózó igénybe vegye az ekho-t. A 4 millió forint után a munkaadó 20%-os ekho-t, a munkavállaló 15%-os ekho-t fizet.

(Adatok forintban)

Összevont adóalapba tartozó jövedelmek	Bevétel	Költség	Jövedelem
Munkaviszonyból származó bérjövedelem			2 640 000
Összevont adóalap			2 640 000
Számított adó			396 000
Költség összesen	4 800 000		
Munkáltatót terhelő ekho	800 000		
Ekho alap	4 000 000		
Munkavállalót terhelő ekho	-600 000		
Kifizetendő összeg	3 400 000		
Adóék	1,41		

1.9. feladat

Dolgozó Boglárka kiskorú gyermekei felügyeletére havi 9 alkalommal egy egyetemi hallgatót alkalmaz, alkalmanként 4 órás időtartamban. A hallgató részére májusban 20 000 forintot fizetett. Boglárka a gyermekfelügyeletet még áprilisban bejelentette az adóhatóságnak, és megfizette a regisztrációs díjat. A hallgató azonban júniusban is dolgozott, amit Dolgozó Boglárka elfelejtett bejelenteni.

Határozza meg a Dolgozó Boglárka által fizetett közterheket májusban és júniusban!

Megoldás:

Májusban Dolgozó Boglárkának 1000 forintos regisztrációs díjat kell fizetnie. A kifizetett munkabér adórendszeren kívüli járandóságnak minősül, így egyéb közterhet nem kell utána fizetni se a hallgatónak, se Dolgozó Boglárkának. A júniusi 20 000 forintos kifizetés azonban már egyszerűsített foglalkoztatásnak minősül, aminek minimálbérére nem lehet a minimálbér 85%-nál kisebb, ez egyben az adómentes értékhatár is. Ezen felül a foglalkoztatónak naponta kell 1 000 Ft közterhet fizetni, összesen 8 000 Ft-ot.

(Adatok forintban)

Megnevezés	Ft-ban	Megnevezés	Ft-ban
Májusi közteher	1000	Személyi jövedelem	20 000
Júniusi közterhek összesen	12 300	Ebből adómentes	22 430
Foglalkoztató által fizetett közteher	9 000	Adóköteles jövedelem	0
Személyi jövedelemadó	0,0		
Nyugdíjjárulék	0,0		
Egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék	0,0		

1.10. feladat

Menedzser Alfonz a HumánBarát Kft.-nél jelentős évi cafeteria-kerettel rendelkezik, melyet a következőképpen vett igénybe:

1. Havonta 30 000 forintos Erzsébet-utalványt kapott, melyet a közeli melegétkeztetést biztosító menzán költött el.
2. Évi 500 000 forintos SZÉP Kártya összeget kapott, melyből 300 000 forint értéket üdülésre fordított, 50 000 forintot színházjegyre, 150 000 forintot éttermi étkezésre költött.
3. Munkáltatója havi 5000 forint értékben ingyenes internethasználatot biztosít számára.
4. Havi 30 000 forintos önkéntes kölcsönös nyugdíj-pénztári befizetést is kap.
5. Kockázati életbiztosítást kap, melynek havi díjfizetési kötelezettsége 10 000 forint.

Számítsa ki, hogy Menedzser Alfonz munkáltatójának milyen közterheket kell fizetni a cafeteria-kerettel kapcsolatban!

Megoldás:

A kockázati életbiztosítás adómentesen nyújtható a minimálbér 30%-ig, azaz 38 250 forintig, tehát ez után nem kell közterhet fizetni. Ehhez hasonlóan adózik a kulturális szolgáltatás (maximum 50 ezer forintig) és a visszavásárlási értékkel rendelkező teljes életre szóló életbiztosítás is (értékhatár nélkül). Tételezzük fel, hogy a színházjegyre fordított összeget vette figyelembe Menedzser Alfonz munkáltatója.

A többi juttatás adóalapja a juttatás 118%-a. Ezek közül béren kívüli járandóságnak minősül az üdülés (évi 225 ezer forintig), és a szabadidő kulturált eltöltése (75 ezer forintig) és az éttermi szolgáltatás (évi 150 ezer forintig). Ezek után 15%-os szja-t és 14%-os EHO-t kell fizetni.

Az internethasználat, az önkéntes nyugdíj-pénztári hozzájárulás és a többi értékhatár fölötti juttatás egyes meghatározott juttatásnak tekinthető, és a juttatás 118%-a után 15%-os szja-t és 22% EHO-t kell utána fizetni.

(Adatok forintban)

Tételek	Juttatás összege	Ebből adómentes	Adóköteles juttatás	Adóalap	SZJA	EHO
Kockázati életbiztosítás	10 000	38 250	0			
Színházjegy	50 000	50 000	0			
Béren kívüli járandóság						
Üdülés	225 000		225 000	265 500	39 825	37 170
Étterem	150 000		150 000	177 000	26 550	24 780
Béren kívüli járandóság közterhe összesen					66 375	61 950
Egyes meghatározott juttatás						
Üdülés	75 000		75 000	88 500	13 275	19 470
Erzsébet-utalvány	360 000		360 000	424 800	63 720	93 456
Internethasználat	60 000		60 000	70 800	10 620	15 576
Önkéntes nyugdíj-pénztár	360 000		360 000	424 800	63 720	93 456
Egyes meghatározott juttatás közterhe összesen					151 335	221 958
Közteherfizetés összesen					217 710	283 908

2. TÁRSASÁGI ADÓ

2.1. feladat

A Béta Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. a Villamos Művek Rt. és az ENACO németországi cég közös tulajdonú vegyes vállalata, 50-50%-os tulajdonosi részarányjal. 1991-ben alapították sárospataki székhellyel. A magyar nagyfeszültségű villamoshálózatok korrózióvédelmi és betonfelújítási előírásai szerint dolgoznak. 2013-ban a cégben dolgozó alkalmazottak száma 56 fő. Ebből 2 fő megváltozott munkaképességűnek számít. A Béta Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. szolgáltatásait az alábbi szakterületeken nyújtja:

- Acélszerkezetek korrózióvédelme,
- Vasbetonszerkezetek felújítása magas- és mélyépítésben,
- Felület-előkészítés, homokszórás, nagynyomású vízugaras tisztítás,
- Szemcseszórás,
- Betonlövés,
- Üveg- és szénszál megerősítések,
- Térinformatikai rendszerek kialakítása, kezelése.

Az alábbi adatok alapján határozzuk meg a Kft. által fizetendő társasági adót!

A Béta Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. adóalapját csökkentő tételek:

Megnevezés	Összeg
Az AEE-t csökkentő tételek	<i>Adatok E Ft-ban</i>
Értékvesztés visszairása	0
Képzett céltartalék felhasználása miatti bevétel	0
Adótörvény szerinti értékcsökkenés	29 744
Összesen	29 744

A Béta Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. adóalapját növelő tételek:

Megnevezés	Összeg
Az AEE-t növelő tételek	<i>Adatok E Ft-ban</i>
Elszámolt értékvesztés követelésre, előző évi csökkentő tétel	105 592
Jövőbeni kötelezettségre képzett céltartalék	59 969
Számviteli törvény szerinti értékcsökkenési leírás	28 624
Összesen	194 185

Megoldás:

Elszámolt értékvesztés követelésre

Az elszámolt értékvesztés a tárgyévi ráfordítások között jelenik meg, és mint ilyen, a számviteli szerinti adózás előtti eredményt csökkenti. A társasági adó alapjának meghatározásakor azonban a számviteli törvény adta nagy szabadságot csak részben élvezhetjük. Ennek logikus

magyarázata is van: az elszámolt értékvesztés az adózásnál csak annak realizálása, vagyis az eszköz felhasználása esetén vehető figyelembe. A számvitelben elszámolt értékvesztés a társasági adó alapjának meghatározásakor először növelő tételként mutatkozik, amellyel „semlegesítjük” a ráfordításként történt elszámolást, majd csökkentő tételként az elszámolt értékvesztésnek csak azt a részét lehet figyelembe venni, amely felhasznált eszközökhöz kapcsolódik. Adóalapot csökkentő: Értékvesztés visszairása.

Adóalapot növelő: Elszámolt értékvesztés követelésre, előző évi csökkentő tétel. A társaság esetében ez 105 592 000 Ft-ot tesz ki.

A jövőbeni kötelezettségre képzett céltartalék

A céltartalék képzése során egyrészt a források állománya változik – ennek közvetlen adóvonzata nincs –, másrészt a ráfordítások összege növekszik, melynek konkrét adóvonzata is van, hiszen az elszámolás során csökken az adózás előtti eredmény. Igaz ugyan, hogy a céltartalékok nagy részét a következő évi nyitáskor a vállalkozások feloldják, viszont az adóalap megállapításánál túlságosan tág teret engedne a vállalkozásnak, visszaélésekre adna lehetőséget, ezért a Tao. függetleníti magát a számviteli elszámolástól. Teszi ezt úgy, hogy a számviteli elszámolásban ráfordításként elszámolt céltartalékokat összeveti a Tao. szerinti céltartalékkal, majd a pozitív különbözetet mint adózás előtti eredményt növelő tételt előírja. Ugyanez a tétel a következő évben mint adózás előtti eredményt csökkentő tétel jelenik meg, mivel a számviteli elszámolásban is – néhány kivétellel – megszűnnek a céltartalékok, mert azokat bevételként számolják el.

Adóalapot csökkentő: Képzett céltartalék felhasználása miatti bevétel.

Adóalapot növelő: Jövőbeni kötelezettségre képzett céltartalék. A társaság esetében ez 59 969 000 Ft-ot jelent.

Értékcsökkenési leírás hatása az adóalapra

A számviteli törvény szerint az immateriális javak, a tárgyi eszközök beszerzési vagy előállítási költségét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják (az értékcsökkenés elszámolása). Az évenként elszámolt értékcsökkenésnek a beszerzési, előállítási költséghez (bruttó értékhez) vagy a nettó értékhez viszonyított arányát vagy a beszerzési, előállítási költségnek a teljesítménnyel arányos összegét, illetve az értékcsökkenés abszolút összegét az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi elavulása, az adott vállalkozási tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Néhány kivétellel tehát a vállalkozó feladata és felelőssége az értékcsökkenési leírás meghatározása.

Kettős könyvvitelt vezetőik értékcsökkenési leírása

A társasági adó alapjának meghatározása során ekkora mozgásteret azonban nem lehet hagyni, hiszen akkor az adózók nagy része az értékcsökkenés számára kedvező meghatározásával próbálná meg az adót optimalizálni. Ezért a Tao. több korrekciós tételt is tartalmaz az értékcsökkenéssel kapcsolatban. Mindenekelőtt azokkal a ráfordításokkal, amelyekkel a számviteli elszámolás során – az értékcsökkenési leírással kapcsolatban – az adózás előtti eredményt csökkentették, az adózás előtti eredményt meg kell növelni. Ezek után lehet az adózás előtti eredményt csökkenteni a Tao. szerinti értékcsökkenéssel, de legfeljebb a számviteli szabályok alapján ténylegesen elszámolt amortizáció összegével. Ezen felül további csökkentő tétel az adóév elején a számviteli nyilvántartásokban nulla értékkel szereplő eszközöknek a társasági adó alapjának meghatározása során még nem érvényesített értékcsökkenése.

Az alábbi táblázat mutatja részletesen az értékcsökkenéseket.

Megnevezés (Adatok E Ft-ban)	Bruttó érték	Adótörvény szerinti leírási kulcs	Adótörvény szerinti értékcsökkenés	Számviteli politika szerinti leírási kulcs	Számviteli politika szerinti értékcsökkenés
Ingatlanok	100 000	2,0%	2000	1,5%	1500
Épületek, építmények	50 000	2,0%	1000	1,5%	750
Járművek	126 000	20,0%	25 200	20,0%	25 200
Berendezések, felszerelések	6095	14,5%	884	14,50%	884
Számítástechnikai berendezések	2000	33,0%	660	14,5%	290
Összesen			29 744		28 624

A társaságra vonatkozó adóalapot módosító tételek összevont egyenlege: 164 441 E Ft

A vállalkozás 325 358 E Ft adózás előtti eredményből indul ki. Ezt korrigálják az adóalapot módosító tételek, így a társasági adóalap 489 799 E Ft.

Megnevezés	Összeg (E Ft)
Adózás előtti eredmény	325 358
AEE-t módosító tételek összesen	164 441
Társaságiadó-alap	489 799
Társasági adó	48 980
Társaságiadó-kedvezmény	0
Társasági adófizetési kötelezettség	48 980
Adózott eredmény	276 378
Osztalék	120 000
MSZE	156 378

Az adó mértéke 10%, mivel az adó alapja nem haladja meg az 500 000 E Ft-os értékhatárt. A társasági adó mértéke tehát a cég esetében 48 980 E Ft. Az adózott eredmény ennek következtében 276 378 E Ft, ebből a vállalkozás 120 000 E Ft osztalékot fizet. A mérleg szerinti eredmény (MSZE) 156 378 E Ft, az osztalékfizetés után.

2.2. feladat

I. A Kapszula Kft. – gyógyszergyártó cég – 2012-es társasági adójának megállapításához a következő adatok állnak rendelkezésre:

1. A Kft. **belföldi értékesítésének nettó árbevétele** 178 000 000 Ft volt. A cég **külföldre is értékesít**, melynek **nettó árbevétele** 40 000 000 Ft.
2. A vállalat **saját** tevékenységben **beruházást** hajtott végre 1 500 000 Ft értékben. Az **STKÁV** összege 500 000 Ft (**csökkenés**).

3. A cég **anyagköltsége** 8 000 000 Ft volt, ami a kapszulák gyártásával kapcsolatosan merült fel. A **hulladék megtérülés** értéke 270 000 Ft.
4. A cég **oktatási és továbbképzési költsége** 6 800 000 Ft, **raktározási költsége** 14 500 000 Ft értékű.
5. A cég számára az **egyéb szolgáltatások** igénybevétele 1 500 000 Ft-ot jelent.
6. Az **ELÁBÉ** értéke 25 000 000 Ft, az **eladott szolgáltatások beszerzési értéke** 2 300 000 Ft.
7. A munkavállalóknak kifizetett **alpbér** 24 500 000 Ft, **túlóraköltsége** 17 000 000 Ft. **Egyéb személyi jellegű kifizetés** értéke 5 600 000 Ft. Emellett a **szociális hozzájárulási adó** 7 780 000 Ft, a **munkaadói járulék** 5 560 000 Ft, a **szakképzési hozzájárulás** mértéke 500 000 Ft.
8. A **számviteli törvény által elszámolt értékcsökkenési leírás** a műszaki gépekre 1 200 000 Ft, az egyéb gépekre 750 000 Ft, az ingatlanokra 1 600 000 Ft.
9. A **társaságiadó-törvény szerint elszámolt értékcsökkenés** 4 000 000 Ft.
10. A vállalat **késedelmi kamatot** utalt át egy másik cégnek 860 000 Ft értékben.
11. A vállalkozás részvényei után 350 000 Ft értékű **osztalékot kap**.
12. **Fizetendő kamat** összesen 1 000 000 Ft, a befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése 465 000 Ft.
13. A **rendkívüli bevételek** értéke 2 800 000 Ft.

II. További adatok:

1. A cég **hitelt** vett fel gép vásárlására, melynek **kamata** 300 000 Ft volt.
2. A vállalat **behajthatatlan követeléssel** rendelkezik, melynek adóévben **leírt összege** 416 000 Ft.
3. Környezetvédelmi **fejlesztésre félretett tartalék** 1 200 000 Ft. Egyéb, **jövőben felmerülő kötelezettségre képzett céltartalék** 1 000 000 Ft.
4. Az adóellenőrzés során megállapított **adóévben bevételként elszámolt összege** 360 000 Ft.
5. A vállalatnál jogerős határozatban 750 000 Ft értékű **járulékbírságot** állapítottak meg.
6. A vállalat 4 000 000 Ft értékű **iparűzési adót** is fizet.
7. A cég felvett **5 fő szakmunkás tanulót** jogszabályban meghatározott tanulószerveződés alapján, és a foglalkoztatás ideje **12 hónap**.
8. **Vállalkozáson belül végzett kutatás-fejlesztési tevékenység** 1 200 000 Ft.
9. A cég belföldről **kapott** 350 000 Ft értékű **osztalékot**, melyet a tárgyévben bevételként elszámolt.
10. **Visszafizetési kötelezettség nélküli támogatást** adott a vállalat a „Manó Alapítvány” részére 770 000 Ft értékben.
11. A vállalatnak 754 000 Ft értékű **elengedett követelése** is volt.

Megoldás:

III. Eredménykimutatás:

	Megnevezés	Összeg (E Ft)	Megjegyzés (E Ft)
1.	Belföldi értékesítés nettó árbevétele	178 000	
2.	Exportértékesítés nettó árbevétele	40 000	
<i>I.</i>	<i>Értékesítés nettó árbevétele (1+2)</i>	218 000	178 000 + 40 000
3.	Saját termelésű készletek állományváltozása	500	
4.	Saját előállítású eszközök aktivált értéke	1500	
<i>II.</i>	<i>Aktivált saját teljesítmény értéke (+-3+4)</i>	1000	-500 + 1500
<i>III.</i>	<i>Egyéb bevételek</i>	0	
	<i>Ebből: visszaírt értékvesztés</i>	0	
5.	Anyagköltség	7730	8000 – 270
6.	Igénybe vett szolgáltatás értéke	21 300	6800 + 14 500
7.	Egyéb szolgáltatások értéke	1500	
8.	Eladott áruk beszerzési értéke	25 000	
9.	Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	2300	
<i>IV.</i>	<i>Anyagjellegű ráfordítások (5+6+7+8+9)</i>	57 830	7730 + 21 300 + 1500 + 25 000 + 2300
10.	Béreköltség	41 500	24 500 + 17 000
11.	Személyi jellegű egyéb kifizetések	5600	
12.	Bérfelrakások	13 840	7780 + 5560 + 500
<i>V.</i>	<i>Személyi jellegű ráfordítások (10+11+12)</i>	60 940	41 500 + 5600 + 13 840
<i>VI.</i>	<i>Értékcsökkenési leírás</i>	3550	1200 + 750 + 1600
<i>VII.</i>	<i>Egyéb ráfordítások</i>	860	
	<i>Ebből: értékvesztés</i>	0	
A	<u>ÜZEMI TEVÉKENYSÉG EREDMÉNYE</u> <u>(I+II+III-IV-V-VI-VII)</u>	95 820	218 000 + 1000 + 0 – 57 830 – 60 940 – 3550 – 860
13.	Kapott (járó) osztalék és részesedés	350	
	<i>Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott</i>	0	

14.	Részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége	0	
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	
15.	Befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége	0	
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	
16.	Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	0	
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	
17.	Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	0	
VIII.	<i>Pénzügyi műveletek bevételei (13+14+15+16+17)</i>	350	
18.	Befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése	465	
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	
19.	Fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások	1000	
	Ebből: kapcsolt vállalkozástól kapott	0	
20.	Részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztése	0	
21.	Pénzügyi műveletek ráfordításai	0	
IX.	<i>Pénzügyi műveletek ráfordításai (+18+19+20+21)</i>	1465	1000 + 465
B	<u>PÉNZÜGYI MŰVELETEK EREDMÉNYE (VIII-IX)</u>	-1115	350 – 1465
C	<u>SZOKÁSOS VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNY (+A+B)</u>	94 705	95 820 – 1115
X.	<i>Rendkívüli bevételek</i>	2800	
XI.	<i>Rendkívüli ráfordítások</i>	0	
D	<u>RENDKÍVÜLI EREDMÉNY (X–XI)</u>	2800	
E	<u>ADÓZÁS ELŐTTI EREDMÉNY (+C+D)</u>	97 505	94 705 + 2800

IV. Adóalapot csökkentő tételek

	Megnevezés	E Ft
I/9	Értékcsökkenés a társaságiadó-törvény szerint	4000
II/3	Fejlesztésre félretett tartalék	1200
II/4	Adóellenőrzés során megállapított adóévi bevételként elszámolt összeg	360
II/7	5 fő szakmunkás tanuló (5 * 98 000 * 0,24 * 12 = 1 411 200)	1411
II/8	Kutatás-fejlesztési tevékenység	1200
II/9	Belföldről kapott osztalék	350
	Σ	8521

V. Adóalapot növelő tételek

	Megnevezés	E Ft
I/8	Értékcsökkenés a számviteli törvény szerint	3550
II/2	Behajthatatlan követelés	416
II/3	Céltartalék jövőbeni kötelezettségre	1000
II/5	Járadék bírság	750
II/10	Alapítvány támogatása visszafizetési kötelezettség nélkül	770
II/11	Elengedett követelés	754
	Σ	7240

VI. Adókedvezmény

- Gépvásárlásra felvett hitel kamata 300 000 Ft, melynek 40%-a adókedvezményként elszámolható: $300\,000 * 0,4 = 120\,000$ Ft

VII. Társasági adó kiszámítása

Megnevezés	E Ft
Adózás előtti eredmény	97 505
– csökkentő tételek	8521
+ növelő tételek	7240
Adóalap	96 296
+ társasági adó (10%)	9630
– adókedvezmény	120
TÁRSASÁGIADÓ FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG	9502

2.3. feladat

A Kft.-t 2008. őszén alapították. A 2013 üzleti évét az alábbi számokkal zárta (elemi kár nem érte, nem nonprofit szervezet).

Megnevezés	Ft
Értékesítés nettó árbevétele	5 242 000
Egyéb bevétel	763 000
Pénzügyi műveletek bevétele	565 000
Rendkívüli bevétel	230 000
Eladott áruk beszerzési értéke	84 000
Közvetített szolgáltatások értéke	39 000
Adózás előtti eredmény	120 000
Társaságiadó-alap	-144 000

- Kell-e alkalmaznia a Kft.-nek az elvárt adóról szóló rendelkezéseket a 2013. évi társaságiadó-kötelezettség számítása során?
- Ha igen, eléri-e a Kft. 2013-ban a jövedelem- (nyereség-) minimumot?

Tegyük fel, hogy a Kft. nem kíván nyilatkozni. Ez esetben számolja ki az elvárt adó összegét!

Megoldás:

Megnevezés	Ft
Összes bevétel	6 800 000
Eladott áruk beszerzési értéke	84 000
Közvetített szolgáltatások értéke	39 000
Korrigált összes bevétel	6 677 000
Elvárt adóalap (korrigált összes bevétel 2%-a)	133 540
Elvárt adó (10%)	13 354

A feltételek alapján a Kft.-nek alkalmaznia kell a jövedelem- (nyereség-) minimumot, mert az elvárt adóalapja magasabb, mint az adózás előtti eredmény, vagy a társaságiadó-alap közül a nagyobb.

2.4. feladat

Egy vállalkozás az alábbi tárgyi eszközzel rendelkezik.

Fénymásoló gép adatai	
Bekerülési érték:	3 000 000 Ft
Maradvány érték:	250 000 Ft
Értékcsökkenési leírási kulcs (lineáris):	20,0%
Tao. tv. által előírt leírási kulcs:	14,5%
Üzembe helyezés:	2009. január 1.
Terven felüli értékcsökkenés elszámolása 2010. január 1-jén:	200 000 Ft
Az elszámolt terven felüli értékcsökkenésből visszaírásra került 2012. január 1-jén:	100 000 Ft
Értékesítés:	2013. január 1.

Töltse ki a táblázatokat a 2009–2013 között felmerült, fénymásoló géppel kapcsolatban elszámolt adózás előtti eredményt módosító tételekkel.

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Könyv szerinti érték év végén:</i>					
1. Terv szerinti écs.					
2. Terven felüli écs.					
3. Terven felüli écs. visszaírás					
4. Kivezetés (könyv szerinti értéken)					

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Számított nyilvántartási érték év végén:</i>					
1. Adó écs.					
2. Kivezetés (számított nyilvántartási értéken)					

NÖVELŐ TÉTELEK					
CSÖKKENTŐ TÉTELEK					
ÖSSZESEN					

Megoldás:

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Könyv szerinti érték év végén (E Ft):</i>	2450	1700	1150	700	0
1. Terv szerinti écs	550	550	550	550	0
2. Terven felüli écs		200			
3. Terven felüli écs visszairás				100	
4. Kivezetés (könyv szerinti értéken)					700

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Számított nyilvántartási érték év végén (E Ft):</i>	2565	2130	1695	1260	0
1. Adó écs	435	435	435	435	0
2. Kivezetés (számított nyilvántartási értéken)					1260

NÖVELŐ TÉTELEK	550 000	750 000	550 000	550 000	700 000
CSÖKKENTŐ TÉTELEK	435 000	435 000	435 000	535 000	1 260 000
ÖSSZESEN	115 000	315 000	115 000	15 000	-560 000

Az „összesen” sorban láthatjuk a fénymásoló gép adózás előtti eredményre gyakorolt hatását az üzembe helyezés évétől az értékesítés évéig.

3. ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

3.1. feladat

A Vízmű Zrt. az Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény számú mellékletében meghatározott feltételek szerint havi áfa bevallásra kötelezett.

Fizetendő áfa

A fizetendő általános forgalmi adó 90–95 százaléka a 27 %-os áfakulcs alá tartozó víz- és csatornaszolgáltatás tevékenységéből ered. A víz- és csatornaszolgáltatás jellegzetessége áfa szempontjából, hogy előfordulnak visszamenőleges időszakot érintő korrekciók. Ennek megfelelően a mindenkor érvényes áfakulcsot kell alkalmazni.

2013. június hónapban fordított adózású értékesítési tevékenység is előfordult. Ez hulladék anyageladás, illetve építési engedélyköteles tűzcsap elhelyezés és bekötővezeték kiépítése volt. Továbbá a bevallásban fizetendő adóként is fel kell tüntetni a közösségen belülről történt beszerzés áfavonzatát.

Előzetesen felszámított áfa

Társaságnál vissza nem igényelhető előzetesen felszámított adóként többek között a személygépkocsi beszerzése, a személygépkocsikhoz tartozó szolgáltatások, üzemanyag-beszerzés, reprezentációs kiadásokat terhelő áfa tartozik.

A telefonszámlát terhelő áfa 70%-a igényelhető vissza.

Adóköron kívüli előzetesen felszámított adóknál hatósági díjak, eljárási költségek jelennek meg.

A vizsgált 2013. 06. hónapban közösségen belüli beszerzés volt, Szlovákiából kútjavítás és az ehhez kapcsolódó anyagok.

Fordított adózású tételként az építési engedély köteles ivóvíz-rekonstrukció, víztermelő kút fúrása jelent meg.

A vizsgált időszak áfaelszámolása alapján határozzuk meg, hogy mekkora adófizetési kötelezettség keletkezett az alábbi bevallási soroknak megfelelően (az adatok nettó értéken szerepelnek):

Áfabevallásban

(Adatok E Ft-ban)

Fizetendő áfa	Az adó alapja	Az adó összege
Adómentes belföldi értékesítés	1785	
18%-os kulcs alá tartozó értékesítés	548	
27%-os kulcs alá tartozó értékesítés	427 437	
Közösségi adóalanytól igénybe vett szolgáltatás	7815	
Fordított adózás szabályai szerint fizetendő adó	17 360	
Egyéb, korábbi tétel (25%)	356	
Összesen		

(Adatok E Ft-ban)

Levonható áfa	Az adó alapja	Az adó összege
Adómentes belföldi termékbeszerzés	727	
5%-os kulcs alá tartozó belföldi termékbeszerzés, szolgáltatás	148	
18%-os kulcs alá tartozó belföldi termékbeszerzés, szolgáltatás	262	
27%-os kulcs alá tartozó belföldi termékbeszerzés, szolgáltatás	194 386	
Közösségi adóalanytól igénybe vett szolgáltatás	7815	
Egyéb, korábbi tétel (25%)	1364	
Összesen		

Megoldás:

Áfabevallásban

(Adatok E Ft-ban)

Fizetendő áfa	Az adó alapja	Az adó összege
Adómentes belföldi értékesítés	1785	0
18%-os kulcs alá tartozó értékesítés	548	99
27%-os kulcs alá tartozó értékesítés	427 437	115 408
Közösségi adóalanytól igénybe vett szolgáltatás	7815	2110
Fordított adózás szabályai szerint fizetendő adó	17 360	4687
Egyéb (25%)	354	89
Összesen	455 299	122 393

(Adatok E Ft-ban)

Levonható áfa	Az adó alapja	Az adó összege
Adómentes belföldi termékbeszerzés	727	0
5%-os kulcs alá tartozó belföldi termékbeszerzés, szolgáltatás	148	7
18%-os kulcs alá tartozó belföldi termékbeszerzés, szolgáltatás	262	47
27%-os kulcs alá tartozó belföldi termékbeszerzés, szolgáltatás	194 386	52 484
Közösségi adóalanytól igénybe vett szolgáltatás	7815	2110
Egyéb (25%)	1364	341
Összesen	204 702	54 989

Fizetendő áfa	67 404
----------------------	---------------

A vállalatnak tehát fizetendő adója keletkezett 67 404 E Ft értékben.

3.2. feladat

A vizsgált vállalkozás könyveléssel és ingatlan bérbeadással foglalkozik Emődön:

- belföldi illetőségű jogi személy,
- az általános forgalmi adónak alanya,
- közösségi adószámmal rendelkezik.

Március hónapban a következő gazdasági események történtek a vállalkozásnál:

- Könyvelés díjának kiszámlázása 03. 02-án nettó 31 496 Ft értékben.
- Orrfűrész vásárlása MVS Kft.-től 03. 06-án 43 913 Ft nettó értékben.
- Folyóirat előfizetési tranzakció 03. 07-én Magyar Postától 4276 Ft nettó értékben.
- Könyvelés díjának kiszámlázása 03. 08-án 47 244 Ft nettó értékben.
- Pénztárkönyv frissítése 03. 09-én RLB-60 Kft.-től 5500 Ft nettó értékben.
- Nyomtatvány vásárlása 03. 10-én Crissy97 Bt.-től 695 Ft nettó értékben.
- 03. 12-én megérkeztek a közművek számlái:
 - ÉMÁSZ Nyrt. 12 409 Ft értékben.
 - Borsodvíz Zrt. 2754 Ft értékben.
- Üzlethelység bérbeadásának bérleti díja 03. 12-én 62 992 Ft nettó értékben.
- Biztosítási díj fizetése Generali Providenciának 03. 16-án 9213 Ft nettó értékben.
- Nyomtatópapír vásárlás 03. 20-án Wodex Kft.-től 5906 Ft nettó értékben.
- Hulladékkezelési díj számlájának beérkezése AVE Kft.-től 03. 21-én 5980 Ft nettó értékben.
- Könyvelés díjának kiszámlázása 03. 22-én 47 244 Ft nettó értékben.
- Illetékbélyeg vásárlása Magyar Postától 03. 25-én 5000 Ft nettó értékben.
- Telefonszámla beérkezése Telenor Zrt.-től 03. 26-án 19 088 Ft nettó értékben.

Megoldás:

Fizetendő általános forgalmi adó számítása

A vállalkozásnál 5%-os értékesítés nem történt.
Csak 27%-os adókulcs alá tartozó tételei vannak.

A fizetendő adót a bevételek és a bérbeadás bevétele alapján számoljuk el a következőképpen:

27%-os kulcs alá tartozó bevételek elszámolása összesen:

Március havi könyvelésből származó bevételek:

03. 02. nettó bevétel: $31\,496 * 0,27 = 8504$ Ft

03. 08. nettó bevétel: $47\,244 * 0,27 = 12\,756$ Ft

03. 22. nettó bevétel: $47\,244 * 0,27 = 12\,756$ Ft

Ingatlan bérbeadásból származó bevételek:

03. 12. nettó bevétel: $62\,992 * 0,27 = 17\,008$ Ft

Fizetendő ÁFA összesen: 51 024 Ft

Beszerzést terhelő előzetesen felszámított, levonható áfa számítása:

27%-os adókulcs:

03. 06. Orrfűrész vásárlása: $43\,913 * 0,27 = 11\,857$ Ft

03. 09. Pénztárkönyv frissítés: $5500 * 0,27 = 1485$ Ft

03. 10. Nyomtatvány vásárlás: 695 → alanyi mentes (Az eladó alanyi adómentességet választott.)

03. 12. Áramszámla: $12\,409 * 0,27 = 3\,350$ Ft

03. 12. Vízdíj számla: $2754 * 0,27 = 744$ Ft
 03. 16. Biztosítás: 9213 → tárgyi adómentes (A biztosítási díjak, „tárgyi” adómentesek.)
 03. 20. Nyomtatópapír: $5906 * 0,27 = 1\ 594$ Ft
 03. 21. Hulladékkezelés: $5980 * 0,27 = 1\ 615$ Ft
 03. 25. Illetékbélyeg 5000 → tárgyi adómentes (A postai szolgáltatások mind „tárgyi” adómentesek.)
 03. 26. Telefonszámla: $12\ 360 * 0,27 = 3337$ Ft. A telefonszámlának, csak a 70%-a igényelhető vissza.

5%-os adókulcsú:

03. 07. Folyóirat: $4276 * 0,05 = 214$ Ft

Összes levonható áfa: 24 196 Ft

Március hónapra a vállalkozás fizetendő áfája:

51 024 Ft – 24 196 Ft = 26 828 Ft

3.3. feladat

A Fikció Kft. 2004-ben alakult, fő tevékenysége autóalkatrész kis- és nagykereskedelme. A miskolci székhelyű kisvállalkozás a kft. egyik tagjának ingatlanán működik, ahol bolt is üzemel. A társaság átlagos állományi létszáma 30 fő. Egy üzlettel rendelkeznek országos szinten, de mivel webshopot is üzemeltetnek, termékeik az ország minden részébe eljutnak. Értékesítésük 30%-át képezi a megyei és 70%-át a megye területén kívüli értékesítés. Exporttal egyelőre nem foglalkoznak. Megalakulása óta töretlenül nyereségesen gazdálkodik, azonban a gazdasági válság következtében ez mérséklődött. Tekintettel termékeik országos szintű keresletére, tervezik, hogy 2 év múlva új üzletet nyitnak Szegeden és Budapesten. A megadott táblázat hiányzó adatainak kitöltésével készítse el a kft. áfa elszámolását!

Fizetendő áfa				
Adatok E Ft-ban	Nettó érték	Áfakulcs	Fizetendő áfa	Bruttó érték
27%-os kulcs alá tartozó termékértékesítés		27%		12 376
Közösségen belülről történő 27%-os kulcs alá tartozó termékbeszerzés	1591	27%		
Összesen		27%		

Előzetesen felszámított áfa					
Adatok E Ft-ban	Nettó érték	Áfa-kulcs	Levonható áfa	Le nem vonható áfa	Bruttó érték
27%-os kulcsú termékbeszerzés belföldről					7947
Árutőzsde tagja által végzett tőzsdei tev.	542				
Igénybe vett szállítás					1113
Bérleti díjak					306
Könyvelői szolgáltatás			124		
Személygépkocsik szervizelése, költségei					140
Benzin személygépkocsiba	648				
Nyelvvizsga felkészítés					98
Telefon	976				
Internetszolgáltatás	20				
Postai szolgáltatások igénybevétele					152
Folyóirat-vásárlás	120				
Rezsi (víz, szemét, áram)			189		
Távhő számla					2625
Összesen					

Megoldás:

Fizetendő áfa				
Adatok E Ft-ban	Nettó érték	Áfakulcs	Fizetendő áfa	Bruttó érték
27%-os kulcs alá tartozó termékértékesítés	9745	27%	2631	12 376
Közösségen belüli 27%-os kulcs alá tartozó termékbeszerzés	1591	27%	430	2021
Összesen	11 336	27%	3061	14 397

Előzetesen felszámított áfa					
Adatok E Ft-ban	Nettó érték	Áfakulcs	Levonható áfa	Le nem vonható áfa	Bruttó érték
Közösségen belüli 27%-os kulcs alá tartozó termékbeszerzés	1591	27%	430		2021
Termékbeszerzés belföldről	6258	27%	1689		7947
Árutőzsde tagja által végzett tőzsdei tev.	542	tárgyi adómentes			542
Igénybe vett szállítás	876	27%	237		1113
Bérleti díjak	241	27%	65		306
Könyvelői szolgáltatás	458	27%	124		582
Személygépkocsik szervizelése, költségei	110	27%	0	30	140

Benzin személygépkocsiba	648	27%	0	175	823
Nyelvvizsga felkészítés	98	tárgyi adómentes			98
Telefon	976	27%	185	79	1240
Internetszolgáltatás	20	27%	5		25
Postai szolgáltatások igénybevétele	152	tárgyi adómentes			152
Folyóirat-vásárlás	120	5%	6		126
Rezsi (víz, szemét, áram)	701	27%	189		890
Távhő számla	2 500	5%	125		2625
Összesen			3 055		

Általános forgalmi adó elszámolása:

- Fizetendő áfa: 3061 E Ft
- Levonható áfa: 2055 E Ft
- **Befizetendő áfa: 6 E Ft**

3.4. feladat

A táblázat egy vállalkozás kéthavi forgalmi adatait tartalmazza. Az adatok nettó értéken és ezer Ft-ban szerepelnek, az áfa kulcs egységesen 27%. A vállalkozás a beszerzéseit adómentes és adóköteles tevékenységhez egyaránt használja.

(Adatok E Ft-ban)

Megnevezés	Szeptember	Október
Összes beszerzés	17 000	23 000
Összes értékesítés	39 000	31 000
– ebből adóköteles	17 000	19 000

Készítse el mindkét hónapra a vállalkozás áfaelszámolását, göngyölítéses módszerrel!

Megoldás:

Szeptember

Fizetendő áfa: $17\,000 \text{ E Ft} \cdot 0,27 = 4590 \text{ E Ft}$
 Előzetesen felszámított áfa: $17\,000 \text{ E Ft} \cdot 0,27 = 4590 \text{ E Ft}$
 Levonási hányad: $17\,000 \text{ E Ft} / 39\,000 \text{ E Ft} = 0,436 \Rightarrow 44\%$
 Levonható áfa: $4590 \text{ E Ft} \cdot 0,44 = 2020 \text{ E Ft}$
 Le nem vonható: $4590 \text{ E Ft} - 2020 \text{ E Ft} = 2570 \text{ E Ft}$

Áfaelszámolás

Fizetendő: 4590 E Ft
Levonható: -2020 E Ft
Befizetendő: 2570 E Ft

Október

Göngyölített fizetendő áfa: $(17\,000 \text{ E Ft} + 19\,000 \text{ E Ft}) \cdot 0,27 = 9720 \text{ E Ft}$
 Göngy. előzetesen felsz. áfa: $(17\,000 \text{ E Ft} + 23\,000 \text{ E Ft}) \cdot 0,27 = 10\,800 \text{ E Ft}$
 Levonási hányad: $(17\,000 \text{ E Ft} + 19\,000 \text{ E Ft}) \div (39\,000 \text{ E Ft} + 31\,000 \text{ E Ft}) = 0,514 \Rightarrow 52\%$

Levonható göngy. áfa: $10\,800\text{ E Ft} \cdot 0,52 = 5616\text{ E Ft}$
 Le nem vonható göngy.: $10\,800\text{ E Ft} - 5616\text{ E Ft} = 5184\text{ E Ft}$
 Októberi le nem vonható: $5184\text{ E Ft} - 2570\text{ E Ft} = 2614\text{ E Ft}$

Áfaelszámolás

Fizetendő:	9720 E Ft
Levonható:	-5616 E Ft
	4104 E Ft
Szeptemberi befizetés:	-2570 E Ft
Befizetendő:	1534 E Ft

3.5. feladat

A vállalkozását 2013. április 1-jével kezdő egyéni vállalkozó alanyi adómentességet választott. Bevételei a következők voltak:

(Adatok Ft-ban)

Dátum	Összeg	Megjegyzés	Dátum	Összeg	Megjegyzés
Április 10.	1 900 000	ált. kulcs	Július 25.	10 000	áfamentes
Április 12.	30 000	ált. kulcs	Augusztus 5.	400 000	ált.kulcs
Április 28.	50 000	áfamentes	Augusztus 11.	200 000	áfamentes
Május 5.	250 000	ált. kulcs	Szeptember 16.	1 300 000	ált. kulcs
Május 15.	300 000	ált. kulcs	Szeptember 25.	100 000	ált. kulcs
Május 30.	50 000	áfamentes	Október 5.	150 000	ált. kulcs
Június 10.	600 000	ált. kulcs	Október 17.	100 000	áfamentes
Június 25.	200 000	ált. kulcs	November 28.	100 000	ált. kulcs

Mikor kell az adózónak az alanyi mentességből az áfa általános szabályai alá átjelentkeznie? Választhat-e az egyéni vállalkozó 2014-ben újra alanyi mentességet?

Megoldás:

Arányosítás (április 1.–december 31.): $6\,000\,000\text{ Ft} \cdot 9 / 12 = 4\,500\,000\text{ Ft}$ elérése után váltania kell.

Az értékhatárba nem számítandó be az adómentes termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás.

$1\,900\,000 + 30\,000 + 250\,000 + 300\,000 + 600\,000 + 200\,000 + 400\,000 + 1\,300\,000 = 4\,980\,000\text{ Ft}$ \Rightarrow „Az adóalany alanyi adómentes minőségben nem járhat el az olyan termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása esetében sem, amelynek ellenértékével meghaladja az alanyi adómentesség választására jogosító felső értékhatárt” [Áfatörvény 191. § (2)], **tehát már az 1 300 000 Ft-os, szeptember 16-ai bevételére sem alkalmazhatja az alanyi mentességet**, azaz a bevétele és a további bevételei után már áfa fizetésére kötelezett.

Az adóalany az alanyi adómentesség választására vonatkozó joggal a megszűnés évét követő második naptári év végéig nem élhet, tehát **2014-ben még nem választhat alanyi adómentességet**.

3.6. feladat

Egy vállalkozás adómentes és adóköteles értékesítést egyaránt végez, az ehhez kapcsolódó előzetesen felszámított adó összege azonban tételesen nem különíthető el. Az összes értékesítés ellenértékéből 27 460 E Ft adóköteles (bruttó értéken), ezen belül 27 000 E Ft 27%-os, 460 E Ft 5%-os adókulcs alá tartozik. 3000 E Ft értékesítés adómentes. Az előzetesen felszámított, arányosítással megosztandó adó összege 4000 E Ft.

Végezze el az arányosítást és készítse el a vállalkozás áfaelszámolását!

Megoldás:

(Adatok E Ft-ban)

	Nettó érték	Áfa	Bruttó érték
Adóköteles értékesítés	21 260 438 21 698	27 000 * 0,2126 = 5740 460 * 0,0476 = 22	27 000 460
Adómentes értékesítés	3000		

Megosztási hányad: $21\ 698 / (21\ 698 + 3000) = 0,88$

Levonható áfa összege: $4000\ \text{E Ft} * 0,88 = 3520\ \text{E Ft}$

Fizetendő áfa összege: $5740\ \text{E Ft} + 22\ \text{E Ft} = 5762\ \text{E Ft}$

Elszámolás: $5762\ \text{E Ft} - 3520\ \text{E Ft} = 2242\ \text{E Ft}$ fizetendő áfa

3.7. feladat

Egy külkereskedelmi vállalkozás gazdálkodásának néhány adata a következő:

- Import beszerzési ár: 3200 E Ft
- Vám: 450 E Ft
- Jövedéki adó: 350 E Ft
- Értékesítés (nettó): 6000 E Ft

A feladat megoldása során ismertesse az import fogalmát! Hogyan kerül megállapításra az import áfa összege? Mikor kell a fizetendő áfát megfizetni? Mikor lehet érvényesíteni az adó levonását?

Határozza meg a vállalkozás áfaelszámolását!

Megoldás:

Import = EU-n kívüli országból történő termékbehozatal.

Import áfa = NAV határozza meg, kivetéssel. Önbevallás bizonyos esetekben.

Áfa meghatározása:

- Az áfa alapja: $3200 + 450 + 350 = 4000\ \text{E Ft}$
- Az áfa: $4000 * 0,27 = 1080\ \text{E Ft}$

Az **1080 E Ft fizetendő adó** a NAV felé, amelynek megfizetése a vámáru-nyilatkozat elfogadásakor esedékes (főszabályként).

Levonható ugyanakkor, az importáló által megfizetett adó, azaz 1080 E Ft, amely a megfizetés utáni adóbevallásban esedékes.

Az értékesítést terhelő fizetendő adó:

- $6000 * 0,27 = 1620\ \text{E Ft}$

Elszámolás a NAV felé adóbevalláskor:

- Fizetendő: 1620 E Ft
- Levonható: 1080 E Ft
- Költségvetés felé rendezendő: + 540 E Ft

A vállalkozásnak tehát 540 E Ft fizetendő áfája keletkezett.

3.8. feladat

Egy gépjármű értékesítéssel és kölcsönzéssel foglalkozó vállalkozás havi gazdálkodásáról az alábbi ismeretekkel rendelkezik (bruttó):

1.	Személygépkocsi beszerzése továbbértékesítési céllal	3 500 000 Ft
2.	Személygépkocsi értékesítése	4 000 000 Ft
3.	Személygépkocsi beszerzése bemutató autónak	5 600 000 Ft
4.	Kölcsönzésre használt személygépkocsihoz alkatrész beszerzése	3 300 000 Ft
5.	Személygépkocsi kölcsönzés havi bevétele	1 500 000 Ft
6.	Kamion beszerzés	14 000 000 Ft
7.	Nem továbbértékesítés céllal beszerzett benzin	160 000 Ft

Készítse el a vállalkozás áfaelszámolását! Az áfa kulcsa egységesen 27%.

Megoldás:

Értékesítést terhelő fizetendő adó:

2.	4 000 000 * 0,2126 =	850 400
5.	1 500 000 * 0,2126 =	318 900

Összes fizetendő áfa: 1 169 300

Beszerzést terhelő előzetesen felszámított áfa:

1.	3 500 000 * 0,2126 =	744 100	⇒ levonható
3.	5 600 000 * 0,2126 =	1 190 560	⇒ nem levonható
4.	3 300 000 * 0,2126 =	701 580	⇒ levonható
6.	14 000 000 * 0,2126 =	2 976 400	⇒ levonható
7.	160 000 * 0,2126 =	34 016	⇒ nem levonható

Összes levonható áfa 4 422 080

Elszámolás:

Fizetendő áfa:	1 169 300
<u>Levonható áfa:</u>	4 422 080
	-3 252 780

A vállalkozás 3 252 780 Ft áfát visszaigényelhet.

3.9. feladat

A betéti társaságot három, egymással rokoni kapcsolatban álló család tagjai alapították. A társaság tagjai személyesen részt vesznek a társaság működésében, gépesítettségüknek köszönhetően alkalmazott foglalkoztatására nincs szükség. Időszakos jelleggel a betakarítási munkálatokhoz a korábbi alkalmi munkát felváltó egyszerűsített foglalkoztatás keretében alkalmaznak dolgozókat. Fő tevékenységük gabonafélék termesztése bérelt, illetve a tagok tulajdonában álló földterületen. Határozza meg a társaság negyedéves áfaelszámolását az alábbi táblázat adatai alapján!

(Adatok Ft-ban)

Fizetendő áfa II. negyedév	Nettó érték	Áfakulcs	Áfa	Bruttó érték
Belf. ért. nettó árbevétele		27%		454 660
Fizetendő áfa				

(Adatok Ft-ban)

Előzetes áfa II. negyedév	Nettó érték	Áfakulcs	Levonható áfa	Le nem vonható áfa	Bruttó érték
Gázolaj mg.-i járművekhez	397 000				
Gázolaj tkg.-hoz			11 340		53 340
Gázolaj személygépkocsihoz	58 000				
Benzin láncfűrészhez, fűnyíróhoz	9980				
Alkatrészek, szerviz mg.-i járművekhez					61 925
Alkatrészek, szerviz szgk.- hoz	13 500				
Autópályadíj	10 800				
Vetőmagok					35 306
Növényvédő szerek			8910		
Egyéb igénybe vett szolg.	68 000				
Biztosítási díjak	18 000				
Levonható áfa					

Megoldás:

(Adatok Ft-ban)

Fizetendő áfa II. negyedév	Nettó érték	Áfakulcs	Áfa	Bruttó érték
Belf. ért. nettó árbevétele	358 000	27%	96 660	454 660
			96 660	

(Adatok Ft-ban)

Előzetes áfa II. negyedév	Nettó érték	27%	Levonható áfa	Le nem vonható áfa	Bruttó érték
Gázolaj mg.-i járművekhez	397 000	27%	107 190	–	504 190
Gázolaj tkg.-hoz	42 000	27%	11 340	–	53 340
Gázolaj személygépkocsihoz	58 000	27%	–	15 660	73 660

Előzetes áfa II. negyedév	Nettó érték	27%	Levonható áfa	Le nem vonható áfa	Bruttó érték
Benzin láncfűrészhez, fűnyíróhoz	9980	27%	–	2695	12 675
Alkatrészek, szerviz mg.-i járművekhez	48 760	27%	13 165		61 925
Alkatrészek, szerviz szgk.-hoz	13 500	27%	–	3645	17 145
Autópályadíj	10 800	27%	–	2916	13 716
Vetőmagok	27 800	27%	7506		35 306
Növényvédő szerek	33 000	27%	8910		41 910
Egyéb igénybe vett szolg.	68 000	27%	18 360		86 360
Biztosítási díjak	18 000		tárgyi mentes		18 000
Levonható áfa	726 840		166 471	24 916	918 227

Áfaelszámolás: 96 660 – 166 471 = –69 811 Ft

Az áfaelszámolás alapján a társaság a 69 811 forintot levonásba helyezi, és átviszi a következő negyedévre, mivel negyedéves áfabevallónál a visszaigényléshez el kell érni a 250 000 forintot.

4. EGYÉB ADÓK

4.1. Baleseti adó

4.1.1. feladat (forrás: www.nav.gov.hu)

Az adóalany által negyedévente fizetendő kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjának mértéke 10 000 Ft, a baleseti adó mértéke 3000 Ft azonban az adóalany határidőig nem teljesítette a teljes kötelezettséget, csupán 5000 Ft-ot fizetett be.

A negyedév napjainak száma 90.

Határozza meg a baleseti adó mértékét!

Megoldás:

Mivel az adó alanya a biztosítási díj és az adó együttes összegénél kevesebbet fizetett, a biztosítónak úgy kell tekintenie, hogy *egészben* a megállapított adót fizette meg (és csak részben a biztosítási díjat). Azaz 5000 Ft-ból 3000 Ft a baleseti adót fedezi, a maradék 2000 Ft pedig a biztosítási díjat. A negyedéves időszak első 18 napja tehát a biztosítási díjjal lefedett időszak ($2000 / 10000 = 0,2$ és $90 * 0,2 = 18$), míg a teljes negyedév az adóval lefedett időszak.

A biztosító az általa beszedett baleseti adót bevallja, és befizeti az állami adóhatóságnak. A szerződés azonban nem díjrendezett, ezért a biztosító felszólítja az ügyfelet, hogy fizessen be még 8000 Ft biztosítási díjat.

- Amennyiben az ügyfél a türelmi időszakon belül eleget tesz a felhívásnak, a szerződés díjrendezetté válik.
- Ha a díjrendezésre az esedékességtől számított 60. napig nem kerül sor, a szerződés a türelmi időszak utolsó napján megszűnik. A biztosító az ezt követő 15 napon belül kiküldi az igazolást arról, hogy az adó mely napig van befizetve. Jelen példában az adóval le nem fedett időszak a 91. napon kezdődik (amikor már tart a fedezetlenség időszaka), és a biztosító kockázatviselésével nem érintett időtartamra eső adó a MABISZ által közzétett fedezetlenségi díj napi összege és a fedezetlenségi időtartam napjai számának szorzatával egyenlő. Az adóalany a járműforgalomból való kivonása hónapját követő hó 15. napjáig köteles megállapítani a baleseti adót a 1310M jelű nyomtatványon. Az adó megfizetésére a Neta tv. 11/H. § (2) bekezdése értelmében az adó megállapítására előírt határnapot követő hónap 15. napjáig kötelezett.
- Ha a díjrendezésre az esedékességtől számított 60. napig nem kerül sor, a szerződés a türelmi időszak utolsó napján megszűnik díjnemfizetés miatt. A biztosító az ezt követő 15 napon belül kiküldi az igazolást arról, hogy az adó mely napig van befizetve. Amennyiben az ügyfél a fedezetlenség időszaka alatt újra megköti a szerződést a biztosítóval, utóbbi beszedi tőle a hiányzó díjakat – ami jelen esetben a türelmi időre (19–60. nap), a fedezetlenségi időszakra (a 61. naptól az újbóli szerződéskötésig terjedő időtartam) és az adott biztosítási időszak hátralévő részére járó díjat jelenti –, és az adóval le nem fedett időszakra eső, illetve az esedékes baleseti adót. Jelen példában az adóval le nem fedett időszak a 91. naptól a szerződéskötésig terjedő időtartamot jelenti.

4.2. Biztosítási adó

4.2.1. feladat

Tételezzük fel, hogy egy kisebb hazai biztosítótársaság csak balesetbiztosítások megkötésével foglalkozik. Az adott társaságnál az előző hónapban elszámolt bruttó biztosítási díj összege 520 millió Ft volt. Az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd Ft-ot nem érte el. Számítsa ki, mennyi biztosítási adó terheli a biztosítót az előző hónapra vonatkozóan. Mikor kell ezt megfizetnie?

Megoldás:

Abban az esetben, ha az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalap a 8 milliárd Ft-ot nem érte el, az adóelszámolás hónapjára számított adóalap 100 millió Ft-ot meg nem haladó részére csak az irányadó adómérték 25%-át, az adóalap 100 milliós Ft és 700 millió Ft közé eső részére az irányadó adómérték 50%-át kell megfizetnie a biztosítótársaságnak. Így az adófizetés mértéke a következőképpen számszerűsíthető:

$$100\,000\,000\text{ Ft} * 2,5\% + (520\,000\,000\text{ Ft} - 100\,000\,000\text{ Ft}) * 5\% = 23\,500\,000\text{ Ft}$$

23 500 000 Ft összegű biztosítási adó terheli a biztosítótársaságot az előző hónapra vonatkozóan, amit ezen hónap 20-áig kell megfizetnie.

4.2.2. feladat

Egy kisebb hazai biztosítótársaság csupán gépjárművek biztosításával foglalkozik. Az adott társaságnál az előző hónapban a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításokból származó bruttó biztosítási díjbevétele összege 730 millió Ft, a casco „üzletág” bruttó biztosítási díjbevétele pedig 1,15 milliárd Ft volt. A biztosítási adó vonatkozásában az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalapja a 8 milliárd Ft-ot nem érte el. Mennyi biztosítási adó terheli a biztosítót az adott hónapra vonatkozóan?

Megoldás:

Nem terheli biztosítási adó a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításokat, ezért az adó alapja csak a casco biztosításokból származó bruttó díj. Abban az esetben, ha az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben az összesített adóalap a 8 milliárd Ft-ot nem érte el, az adóelszámolás hónapjára számított adóalap 100 millió Ft-ot meg nem haladó részére csak az irányadó adómérték 25%-át, az adóalap 100 milliós Ft és 700 millió Ft közé eső részére az irányadó adómérték 50%-át kell megfizetnie a biztosítótársaságnak. A bruttó biztosítási díj összegét 3 sávba lehet osztani, melyek különböző mértékben adóznak:

- 1. sáv: $100\,000\,000\text{ Ft} * 3,75\% = 3\,750\,000\text{ Ft}$
- 2. sáv: $(700\,000\,000\text{ Ft} - 100\,000\,000\text{ Ft}) * 7,5\% = 45\,000\,000\text{ Ft}$
- 3. sáv: $(730\,000\,000\text{ Ft} - 700\,000\,000\text{ Ft}) * 15\% = 4\,500\,000\text{ Ft}$

A biztosítótársaság előző hónapra vonatkozó biztosítási adó fizetési kötelezettsége:

- $3\,750\,000\text{ Ft} + 45\,000\,000\text{ Ft} + 4\,500\,000\text{ Ft} = 53\,250\,000\text{ Ft}$.

4.2.3. feladat

Egy hazai biztosítótársaság előző havi bruttó díjbevételének szerkezetéről a következő táblázat áll rendelkezésre:

A bruttó díjbevétel szerkezete	Összeg (Ft)	Megoszlás (%)
<i>Gépjármű-felelősségbiztosítás</i>	2 837 166 667	33,01%
<i>Casco</i>	2 454 583 333	28,55%
<i>Lakossági vagyónbiztosítás</i>	525 250 000	6,11%
<i>Vállalkozói vagyónbiztosítás</i>	1 495 416 667	17,40%
<i>Balesetbiztosítás</i>	161 750 000	1,88%
<i>Egyéb vagyónbiztosítás</i>	1 916 667	0,02%
Nem életbiztosítások összesen	7 476 083 333	86,97%
Életbiztosítás	1 119 916 667	13,03%
Összesen	8 596 000 000	100,00%

Az adóelszámolás hónapját közvetlenül megelőző naptári évben a biztosítótársaság összesített adóalapja meghaladta a 8 milliárd Ft-ot. Határozza meg a biztosítótársaság által fizetendő biztosítási adó összegét!

Megoldás:

A biztosítótársaságot a casco biztosítások után 15%-os, a vagyónbiztosítások és az életbiztosítások után 10%-os biztosítási adó megfizetése terheli. Az adó alapja az egyes kategóriákban megszerzett bruttó díjbevétel. Mivel a társaság nem élhet a „kisebb biztosítótársaságok kedvezményével”, ezért az adófizetési kötelezettsége a következő módon számítható:

- Casco: $2\,454\,583\,333 \text{ Ft} \cdot 15\% = 368\,187\,500 \text{ Ft}$
- Vagyonbiztosítás: $(525\,250\,000 \text{ Ft} + 1\,495\,416\,667 \text{ Ft} + 1\,916\,667 \text{ Ft}) \cdot 10\% = 202\,258\,333 \text{ Ft}$
- Életbiztosítás: $1\,119\,916\,667 \text{ Ft} + 10\% = 16\,175\,000 \text{ Ft}$
- Összesen: $586\,620\,833 \text{ Ft}$

A biztosítótársaság által az előző hónap alapján megfizetendő összes biztosítási adó összege 586 620 833 Ft.

4.3. Kulturális adó**4.3.1. feladat**

A számviteli törvény hatálya alá eső gazdálkodó a tárgyévben szexuális témájú DVD-k, magazinok első, belföldön történő értékesítésével foglalkozott, melyből 25 600 000 Ft éves nettó árbevétele keletkezett.

Mennyi a kulturális adó nagysága?

Megoldás:

Az adó alapját az adóalanyoknak annak függvényében kell meghatározniuk, hogy melyik törvény hatálya alá tartoznak, ebből adódóan az alap lehet:

- az értékesítés nettó árbevétele, ha a számviteli törvény hatálya alá esik,

- az adóköteles tevékenységnek a személyi jövedelemadó alapjába beszámító bevétele, ha az Szja tv. vonatkozik rá és
- az eva alapjába számító bevétel, ha Eva tv. szerint adózó vállalkozóról van szó.

Mivel a feladatban szereplő gazdálkodó a számviteli törvény hatálya alá esik, ezért az adó alapja ebben az esetben az értékesítés nettó árbevétele lesz. Ennek a 25%-a lesz az adó mértéke.

Fizetendő adó: $25\,600\,000\text{ Ft} * 25\% = 6\,400\,000\text{ Ft}$.

4.4. Népegészségügyi termékadó

4.4.1. feladat

Egy havi áfabevalló energiatartó gyártó cég az adott hónapban 300 000 liter metil-xantint és taurint is tartalmazó light energiatartó értékesített 2+1-es akcióban (2 doboz üdítő vásárlása esetén 1 doboz árut ingyen kap a vevő). Mennyi adó terheli a gyártót, és mikor kell azt befizetni?

Megoldás:

A „2+1”-es akciónál valójában mennyiségi engedményről van szó, s nem ajándékról, hiszen az ún. „ajándék” (+1 termék) csak akkor jár, ha a vevő meghatározott mennyiségű terméket vásárolt. Az ügylet tehát ez esetben ellenérték fejében történik, csak az egy termékre jutó ár kisebb. Ezért ezen esetben az átadott valamennyi termék után fennáll a neto-kötelezettség. Mivel az üdítő metil-xantint és taurint is tartalmazott, ezért a 250 Ft/liter-es adómérték érvényes rá. A $300\,000\text{ liter} * 250\text{Ft/liter} = 75\,000\,000\text{ Ft}$ adót önadózással, az áfabevallással azonos ütemezésben, tárgyhónapot követő 20-ig kell bevallani és befizetni.

4.4.2. feladat

Egy kisvállalkozó tárgyévben 200 kg házi gyártású sárgabarack lekvárt értékesített. Mennyi népegészségügyi termékadót kell fizetnie?

Megoldás:

Bár már túllépte az 50 kg-os adómentes határt, nem kell népegészségügyi termékadót fizetni a 25% vagy a feletti gyümölcshányadot tartalmazó sűrítvények, koncentrátumok, szörpök, nektárok s gyümölcslevek után, illetve a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti extradzssem, extrazselé, marmelád és különleges minőségű lekvárok után. A kistermelői különleges minőségű lekvárok előállításánál a termék megnevezését ki kell egészíteni a felhasznált gyümölcs vagy gyümölcsök nevével és a „különleges minőségű” vagy „prémium” jelzővel, tehát a megnevezése ilyenkor pl. a sárgabarack lekvárnak: Kistermelői, különleges minőségű sárgabaracklekvár.

4.4.3. feladat (forrás: www.nav.gov.hu)

A társaság a 2007 vámtarifaszám alá tartozó gesztenyepüré gyártásával foglalkozik, mely 72% gesztenyét, 28% cukrot, valamint rum- és vanília aromát tartalmaz. Mennyi termékadót kell a gesztenyepüré után fizetni?

Megoldás:

A Neta tv. 2. § h) pontja értelmében adóköteles terméknek minősül az előrecsomagolt terméként forgalomba hozott, 2007 vámtarifaszám alá tartozó termék, ha hozzáadott cukrot

tartalmaz, és cukortartalma meghaladja a 35 gramm cukor/100 gramm mennyiséget, a Magyar Élelmiszerkönyv szerinti extradzsem, extrazselé, marmelád és különleges minőségű lekvárok kivételével (gyümölcsíz). A kivételek között a gesztenyepüré nem szerepel, tehát a 2007 vámtarifaszámú gesztenyepüré, amennyiben a cukortartalomra vonatkozó kritériumnak megfelel (vagyis több mint 35% cukrot tartalmaz), előrecsomagolt termékként az első belföldi értékesítéskor termékadó-köteles. Mivel azonban a társaság által gyártott gesztenyepüré csak 28% cukrot tartalmaz, nem minősül adóköteles terméknek.

4.5. Környezetterhelési díjak

4.5.1. feladat – Levegőterhelési díj

Egy kibocsátó a tárgyévben 1500 kg kén-dioxidot és 10000 kg nitrogén-oxidot bocsátott a levegőbe, és nem vonatkozik a rá a díjmentesség. 300 kg szilárd anyag is a környezetbe került. Éves szinten hány Ft levegőterhelési díjat kell fizetnie, ha tudjuk, hogy az elmúlt évben aktiválásra került egy légszennyező anyag kibocsátásának csökkentését szolgáló beruházás?

Megoldás:

Az éves levegőterhelési díj számításához az alábbi képletbe való behelyettesítés szükséges:

$$LTD \text{ (Ft/év)} = (M_i \text{ [kg/év]} * P_i \text{ [Ft/kg]}),$$

ahol

LTD : a fizetendő levegőterhelési díj,

M_i : az adott (i-edik) levegőterhelő anyag kibocsátott éves mennyisége,

P_i : az adott (i-edik) levegőterhelő anyagra érvényes, a következő táblázatban meghatározott egységdíj:

Az adómértékeket és a feladat adatait felhasználva az alábbi táblázathoz jutunk.

Levegőterhelő anyag	Egységdíj mértéke P_i (Ft/kg)	Kibocsátott mennyiség (kg)	Levegőterhelési díj (Ft)
Kén-dioxid	50	1500	75 000
Nitrogén-oxidok	120	10 000	1 200 000
Szilárd anyag (nem toxikus)	30	300	9000
Összesen			1 284 000

Bár a gazdálkodó az elmúlt évben aktivált egy légszennyező anyag kibocsátásának csökkentését szolgáló beruházást, 50%-os levegőterhelési díjkedvezménnyel csak a beruházás kivitelezési időtartama alatt élhet, így teljes levegőterhelési díj a kiszámított 1 284 000 Ft lesz.

4.5.2. feladat – Vízterhelési díj

Egy gazdálkodó károsanyag kibocsátásáról az alábbi információk állnak rendelkezésre:

- mezőgazdasági hasznosítás során 350 kg szervesetlen nitrogént használt fel általánosan védett felszíni vízminőség-védelmi területen,
- 10 kg higanyt tárolt átmenetileg a Balaton vízgyűjtő területén, és
- 150 kg foszfor került regionális lerakókba külön jogszabályban meghatározott területi lehatárolásnak megfelelően az egyéb védett területen.

Mennyi vízterhelési díjat kell fizetnie az adott időszakban?

Megoldás:

Az éves vízterhelési díjat vízterhelési anyagokként kell kiszámítani, majd pedig össze kell adni. A számításhoz az alábbi képlet lesz segítségünkre:

A vízterhelési díj mértéke:

$$VTD \text{ (Ft/év)} = \sum (M_i \text{ [kg/év]} * P_i \text{ [Ft/kg]}) * T * I, \text{ ahol}$$

VTD: a fizetendő vízterhelési díj,

M_i = az adott i-edik vízterhelő anyag nettó – belépő-kilépő közötti különbség – kibocsátott éves mennyisége (kg/év), illetve

$$M_i = Q * C_{i(\text{átlag})}, \text{ ahol a}$$

Q = éves kibocsátott szárazidei szennyvízmennyiség, $m^3/\text{év}$

$C_{i(\text{átlag})}$ = az „i” paraméter éves átlag koncentrációja kg/m^3

($C_i = 0$, ha C_i kisebb, mint a vizsgálati módszer alsó méréshatára)

T : az 1. táblázatban meghatározott területérzékenységi szorzó,

I : a 2. táblázatban meghatározott iszapelhelyezési szorzó, melynek értéke 1, amennyiben a vízhasználat során nincs iszapképződés

P_i : az adott (i-edik) vízterhelő anyagra érvényes, a 3. számú táblázatban meghatározott egységdíj.

1. táblázat

Területérzékenységi szorzók

Területi kategória	Szorzóteényező (T)
A	1,4
B	1,0
C	0,7

Területi kategóriák:

„A” kategória: a külön jogszabályban meghatározott területi lehatárolásnak megfelelően a Balaton, valamint vízgyűjtő területe,

„B” kategória: a külön jogszabályban meghatározott területi lehatárolásnak megfelelően az egyéb védett területek (befogadók),

„C” kategória: a külön jogszabályban meghatározott területi lehatárolásnak megfelelően az általánosan védett felszíni vízminőség-védelmi területek (befogadók).

2. táblázat

Iszapelhelyezési szorzó

Az elhelyezés módja	Iszapszorzó (I)		
	Területi kategória		
	A	B	C
1. Hasznosítás, égetés			
Mezőgazdasági hasznosítás (felhasználás szántóföldön, fásított területen, pl. nemesnyár-ültetvényben), engedélyezett rekultiváció, komposztálás	0,8	0,8	0,8
Égetés	1	1	1
2. Egyéb elhelyezés			
Átmeneti tárolás	1,3	1,2	1,1
Lerakó (csak iszap vagy települési szilárd hulladékkal együtt)	1,2	1,1	1,0
Regionális lerakó (csak iszap vagy települési szilárd hulladékkal együtt)	1,1	1,0	1,0

3. táblázat

Egységdíj mértéke

Vízterhelő anyag	Egységdíj mértéke P_i (Ft/kg)
Dikromátos oxigénfogyasztás (KOI_k)	90
Összes foszfor	1500
Összes szerves nitrogén	180
Összes higany	220 000
Összes kadmium	44 000
Összes króm	8800
Összes nikkel	8800
Összes ólom	8800
Összes réz	4400

A gazdálkodó által fizetendő kötelezettség kiszámítását a megadott információk segítségével az alábbi táblázat tartalmazza:

Vízterhelő anyag	Egységdíj mértéke P_i (Ft/kg)	Mennyiség (kg)	Szorótényező (T)	Iszapszorzó (I)	Adó (Ft)
Szerves nitrogén	180	350	0,7	0,8	35 280
Higany	220 000	10	1,4	1,3	4 004 000
Foszfor	1500	150	1	1,1	247 500
Összesen					4 286 780

A környezetterhelő tevékenysége miatt a gazdálkodónak a tárgyévben 4 286 780 Ft vízterhelési díjat kell fizetnie.

4.5.3. feladat – Talajterhelési díj

Egy kibocsátó tárgyévben 10 000 m³ talajt szennyezett, és nem vonatkozik rá díjmentesség. Éves szinten hány Ft talajterhelési díjat kell fizetnie, ha a terhelés vízjogi engedély hatálya alá tartozó fokozottan érzékeny területen történt?

Megoldás:

A talajterhelési díj számításához az alábbi képletbe kell behelyettesíteni:

$$TTD = E * A * T,$$

ahol

TTD : a fizetendő éves talajterhelési díj,

E : az egységdíj (Ft/m³),

A : a díjfizetési alap (m³),

T : a település közigazgatási területére vonatkozó, a felszín alatti víz állapota szempontjából megállapított területérzékenységi szorzó a következő táblázatban meghatározva:

	Tevékenység megnevezése	Település közigazgatási területére vonatkozó, a felszín alatti víz állapota szempontjából megállapított területérzékenységi szorzó (T)		
		Kevésbé érzékeny területen	Érzékeny területen	Fokozottan érzékeny területen
1.	Helyi vízgazdálkodási hatósági eljárás hatálya alá tartozó talajterhelés	1,0	1,5	3,0
2.	Vízjogi engedély hatálya alá tartozó talajterhelés	1,1	2,0	5,0

A szükséges adatokat felhasználva a képletbe való behelyettesítés során az alábbi eredményre jutunk:

$$TTD = 1200 \text{ Ft/m}^3 * 10\,000 \text{ m}^3 * 5 = 60\,000\,000 \text{ Ft.}$$

Mivel a talajterhelési díj fizetésére kötelezett kibocsátó tárgyévben a számított talajterhelési díj 100%-át köteles megfizetni, így tárgyévre 60 000 000 Ft-ot fizet.

4.6. Energiaadó**4.6.1. feladat**

Egy energiakereskedő a tárgyévben a felhasználóknak energiát értékesített, és saját célra is használt fel energiát, az ezzel kapcsolatos adatokat a következő táblázat foglalja össze:

Megnevezés	Villamos energia (megawattóra)	Földgáz mennyisége (GJ)	Szén mennyisége (ezer kg)
Értékesítés	12 500	80 000	60
– ebből lakossági fogyasztó	3570	48 000	50
Saját célú felhasználás	150	500	5
Hálózati veszteség	125	800	0

Milyen mértékű adófizetési kötelezettség keletkezik?

Megoldás:

Első lépésben az adóalapot kell meghatározni.

- Az uniós irányelvekkel összhangban adómentes a lakossági végfelhasználásra történő értékesítés, tehát az értékesített mennyiséget csökkenteni kell a lakossági fogyasztóknak szolgáltatott mennyiséggel.
- A saját célú felhasználás része az adóalapnak.
- Mivel a hálózati veszteség nem jelent tényleges energiafelhasználást, ezért a hálózati veszteség adómentes, tehát nem kell figyelembe venni az adóalap meghatározásához.

Ezt követően az adóalapot meg kell szorozni a törvényben meghatározott adómértékekkel, melyek különböző energiahordozók egy egységéhez vannak hozzárendelve.

Az adó mértéke

- villamos energiára megawattóránként 295 forint,
- a földgázra gigajoule-onként 88,50 forint,
- a szénre ezer kg-onként 2390 forint.

Megnevezés	Villamos energia	Földgáz	Szén
Adóalap (egység)	9080	32 500	15
Adó mértéke (Ft/adóalap egysége)	295	89	2390
Adó (Ft)	2 678 600	2 876 250	35 850

Ezek alapján az összes energiaadó fizetési kötelezettség 5 590 700 Ft.

4.7. Közművezeték adó

4.7.1. feladat

Egy távhőszolgáltatónak az adott városban 7825 közületi és 24 615 lakossági fogyasztója van. A tárgyév első napján 87 626 méter közművezetékkel rendelkezett. Az év során folyamatos fejlesztésekre került sor, melynek köszönhetően egy új hőközpont került átadásra, és így az üzleti év végére a teljes közművezeték hossz 92 746 méterre növekedett.

Mennyi közművezeték adó befizetésére kötelezett a gazdálkodó?

Megoldás:

Az adó alapja a közművezeték nyomvonalának hossza méterben kifejezve, és ez mindig a naptári év első napjához kötődik. Bár a fejlesztéseknek köszönhetően a közművezeték

hosszában év közben változás történt, ez a változás a fejlesztés évében még nem, csak az azt követő évben változtatja az éves adó összegét.

Az adó alapja 87 626 méter.

Ezt összeszorozva az adómértékkal, amely minden megkezdett méter után 125 Ft, megkapjuk a közművezeték adó éves értékét: $84\,626\text{ m} * 125\text{ Ft/m} = 10\,578\,250\text{ Ft}$.

4.7.2. feladat

Egy hírközlési szolgáltatónak az év első napján 385 124 m nyomvonalhosszú hírközlési vezeték volt a tulajdonában, ami év közben 15 625 méterrel növekedett.

Mennyi közművezeték adót kell befizetnie?

Megoldás:

A növekedéstől függetlenül az adó alapja a naptári év első napján tulajdonában vagy használatában lévő nyomvonalhossz: 385 124 méter.

Az adó évi mértéke az adóalap minden megkezdett métere után 125 Ft, de a hírközlési vezetékek tulajdonosát a nyomvonalhossztól függő adókedvezmény illeti meg.

A számításokat összefoglalva a következő táblázat tartalmazza:

Nyomvonalhossz (m)		Adókedvezmény a fizetendő adó százalékában (%)	Adóalap (m)	Adómérték (kedvezmény nélkül 125 Ft/m)	Adó (Ft)
0	170 000	80	170 000	25	4 250 000
170 001	250 000	60	80 000	50	4 000 000
250 001	300 000	20	50 000	100	5 000 000
300 001		0	85 124	125	10 640 500
			385 124		23 890 500

A társaságnak tehát a tárgyévben 23 890 500 Ft közműadó fizetési kötelezettsége keletkezik.

4.7.3. feladat

A Mélykút Vízmű egy önkormányzat tulajdonában álló vállalat, és feladata 12 falu víz- és szennyvízszolgáltatásának ellátása. A vezetékrendszerének hossza 1200 km volt tárgyév január 1-jén.

Mekkora közművezeték-adót fizet a társaság?

Megoldás:

A közművezeték adója 125 Ft/m. Az adó alapja $1200 * 1000 = 1\,200\,000$ méter. Az adó nagysága $1\,200\,000 * 125 = 150\,000\,000$ forint. Az adót március 20-ig kell bevallani, és 75 000 – 75 000 E Ft-os részletekben március 20-ig és szeptember 20-ig kell megfizetni a központi költségvetésnek.

4.7.4. feladat

Az „Ablak a világra” kábeltelevíziós társaság vezetékének hossza 350 km volt tárgyév január 1-jén.

Mekkora közművezeték-adót fizet a társaság?

Megoldás:

A hírközlési vezetékek esetében adókedvezmény érvényesíthető. A törvény 10. paragrafusa szerint az adó alapjának 170 000 métert meg nem haladó része után az egyébként fizetendő adó 20%-át; 170 000 métert meghaladó, de 250 000 métert meg nem haladó része után az egyébként fizetendő adó 40%-át; 250 000 métert meghaladó, de 300 000 métert meg nem haladó része után az egyébként fizetendő adó 80%-át; 300 000 métert meghaladó része után a fizetendő adó teljes összegét kell megfizetni. A számítást az alábbi táblázat mutatja:

Vezeték hossza (m)	Adókedvezmény	Sávba eső vezeték hossz (m)	Adó (Ft)
0–170 000 között	80%	170 000	4 250 000
170 000–250 000 között	60%	80 000	4 000 000
250 001–300 000 között	20%	50 000	5 000 000
300 000 felett	0%	50 000	6 250 000
		350 000	19 500 000

A cégnek tehát 19,5 millió forintos közművezeték-adót kell bevallania, és két részletben március 20-án és szeptember 20-án megfizetnie.

4.7.5. feladat

A „Fényt a világnak” Zrt. energiakereskedő cég adózás előtti eredménye 3,5 milliárd forint volt az elmúlt évben. Befektetései után 300 millió forint osztalékot kapott. Fejlesztési kedvezményének igénybe vehető összege 3 milliárd forint, amiből 1,5 milliárd forintot a társasági adóalap-csökkentő kedvezményként már elszámolt.

Számolja ki, a Zrt. mekkora energiaellátók jövedelemadóóját (Robin Hood adó) vallja be és fizet? Hogyan fizet ezek után adóelőleget?

Megoldás:

Az energiaellátók jövedelemadója a korrigált adózás előtti eredmény. Az adózás előtti eredményt a kapott osztalék csökkenti. A korrigált adózás előtti eredmény 31%-a a számított adó, amiből érvényesíthető az a fejlesztési kedvezményösszeg, amit a társasági adóval szemben a társaság nem tudott érvényesíteni. A kedvezmény összege azonban nem lehet több, mint a számított adó 50%-a.

A számításokat az alábbi táblázat mutatja:

Tételek	E Ft
Adózás előtti eredmény	3 500 000
Kapott osztalék	–300 000
Adóalap	3 200 000
Számított adó	992 000
Fejlesztési adókedvezmény	–496 000
Fizetendő adó	496 000

Az adót tárgyévét követő május 31-ig kell bevallani és befizetni. A következő hónapokban a bevallott adó 12-ed részét kell minden hónap 20-ig befizetni úgy, hogy december 20-án az adót fel kell tölteni legalább a jövő évben bevallott összeg 90%-áig. Tehát júniustól minden hónap 20-án $496\,000 / 12 = 124\,000$ E Ft-ot fizet a Zrt. adóelőlegként a következő év májusáig. A különbözetet a következő évi adóbevallásában igényli vissza, vagy fizeti be.

4.8. Távközlési adó

4.8.1. feladat

Dr. Tudor Viktor orvos április hónapban 120 darab hívást kezdeményezett és 200 SMS-t írt a magáncélú mobiltelefonján. A beszélgetések időtartama összesen 2,5 óra volt.

Mekkora távközlési adót fizet utána mobilszolgáltatója?

Megoldás:

A távközlési adó összege 2 Ft/megkezdett perc, illetve SMS-ként 2 Ft. A hívások száma nem érdekes, a megkezdett percekből azonban 10 percet le lehet vonni, mivel az magánszemély által indított hívások esetében adómentes. A hívások adóköteles perchorossza $2,5 * 60 - 10 = 140$ perc. A távközlési adó összege a hívások után $140 \text{ perc} * 2 \text{ Ft/perc} = 280 \text{ Ft}$. Az SMS-ek után fizetendő adó összege $200 \text{ db} * 2 \text{ Ft/db} = 400 \text{ Ft}$. Összesen 680 Ft.

A távközlési adó összege magánszemély esetében nem lehet több, mint havi 700 Ft. Dr. Tudor után fizetett adó összege:

$$\min[(140 + 200) * 2; 700] = 680 \text{ Ft.}$$

Az adót tárgyhót követő 20. napig vallja be és fizeti be távközlési szolgáltatója.

4.8.2. feladat

A „Fenn az ernyőn nincsen kas” Szálloda portaszolgálata az alábbi távközlési szolgáltatásokat vette igénybe az adott hónapban.

Tételek	Mennyiség	Mértékegység
Kimentő hívások	1200	perc
ebből: segélyhívás	20	perc
Elküldött SMS	300	darab

Mekkora távközlési adót fizet utána mobilszolgáltatója?

Megoldás:

A segélyhívás adómentes. A hívások adóalapja így $1200 - 20 = 1180$ perc lesz, mivel ebben az esetben a magánszemélyek adómentessége nem érvényesíthető. Ehhez kell hozzáadni a 300 SMS hívást. A távközlési adó mértéke közület esetében 3 Ft/ perc, illetve 3 Ft/üzenet, összege azonban nem lehet több, mint havi 5000 Ft. A szálloda után a szolgáltató által fizetett adó összege:

$$\min[(1180 + 300) * 3; 5000] = \min[4440; 5000] = 4440 \text{ Ft.}$$

Az adót tárgyhót követő 20. napig vallja be és fizeti be távközlési szolgáltatója.

4.9. Innovációs járulék

4.9.1. feladat

Az Iparkodó Bt. éves árbevétele 30 000 ezer forint. A foglalkoztatottak éves statisztikai létszáma 15 fő. Anyagköltsége 10 000 ezer forint volt, ELÁBÉ és alvállalkozói teljesítménye nem volt.

Számítsa ki az Iparkodó Bt. innovációs járulék fizetési kötelezettségét!

Megoldás:

A cég innovációs járulékot nem fizet, mivel kisvállalkozásnak minősül. Innovációs járulékot csak közepes és nagyvállalkozásoknak kell fizetniük 50 fő alkalmazotti létszám vagy 10 millió euró (kb. 3000 millió forint) éves árbevétel fölött.

4.9.2. feladat

A Szivárvány Síküveggyár árbevétele 300 000 ezer forint volt. Az anyagköltsége 100 000 ezer forint lett, az alvállalkozói teljesítések 50 000 ezer forintot tettek ki. A vállalat üvegáruk továbbértékesítésével is foglalkozik, ezen áruk ELÁBÉ-ja 70 000 ezer forintot tett ki.

Számítsa ki, mekkora a Szivárvány Síküveggyár éves innovációs járulék-fizetési kötelezettsége, valamint milyen előlegfizetési kötelezettségei lesznek a tárgyévet követő évben!

Megoldás

Az innovációs járulék alapja megegyezik az iparüzési adóéval. Az árbevételből teljes egészében levonható az anyagköltség, azonban az ELÁBÉ és az alvállalkozói teljesítés csak részben. Ezek csak sávosan progresszív mértékben vonhatók le az adóalapból.

Először az ELÁBÉ és az alvállalkozói teljesítések adóalap-csökkentő összegét számítjuk ki. 500 millió forint alatt az összegük 100%-a, 500 – 20 000 millió forint közötti részük 85%-a, 20 és 80 milliárd forint közötti rész 75%-a, a 80 milliárd forint feletti rész 70%-a vonható le az adóalapból.

Az innovációs járulékalapot úgy kapjuk, hogy az árbevételből levonjuk az anyagköltséget és az ELÁBÉ és alvállalkozói szerződésre kifizetett összegek elszámolható részét. A járulékalap 0,3%-ának ezer forintra kerekített összege lesz a fizetendő innovációs járulék nagysága. Itt is érvényesül a társasági adónál már megismert előlegfeltöltési kötelezettség, melyet december 20-ig kell teljesíteni.

A megállapított járulék után a tárgyévet követően negyedéves gyakoriságú előlegfizetési kötelezettség terheli a vállalatot. Ennek mértéke a 240 ezer forint negyede, melyet tárgynegyedévet követő 20-ig kell megfizetni (60 ezer forint).

(Adatok ezer forintban)

		Figyelembe vehető	Adócsökkentő
ELÁBÉ és alvállalkozói szerződés összege	120 000		
0–500 millió közé eső rész	120 000	100%	120 000
500–20 000 millió közé eső rész	0	85%	0
20 000 és 80 000 millió közé eső rész	0	75%	0
80 000 millió feletti rész	0	70%	0
Összesen			120 000
Árbevétel	300 000		
Anyagköltség	–100 000		
ELÁBÉ és Alvállalkozói szerződés adó- alapot csökkentő része	–120 000		
Innovációs járulékalap	80 000		
Fizetendő innovációs járulék	240		

Innovációs járulékelőleg

60

4.9.3. feladat

A Gözkazán cégcsoport vállalatainak jellemzőit az alábbi táblázat mutatja:

Cég neve	Mozdony Bt.		Kandalló Kft.		Kályha Bt.		Összesen	
	Tavaly	Tárgyév	Tavaly	Tárgyév	Tavaly	Tárgyév	Tavaly	Tárgyév
Árbevétel (E Ft)	500 000	800 000	1 800 000	2 100 000	200 000	180 000	2 500 000	3 080 000
Alkalmazotti létszám (fő)	14	22	30	25	5	4	49	51
Anyagköltség (E Ft)	300 000	500 000	500 000	1 000 000	50 000	70 000	850 000	1 570 000
ELÁBÉ (E Ft)	0	0	500 000	300 000	20 000	30 000	520 000	330 000

Számítsa ki, mennyi lesz tárgyévben a Gözkazán cégcsoport vállalatainak innovációs hozzájárulás fizetési kötelezettsége!

Megoldás:

Az innovációs járulékról szóló törvény szerint azt, hogy egy vállalat kis- vagy közepes vállalatnak számít, cégcsoport (azonos tulajdonosi körbe tartozó vállalatok) szinten kell meghatározni. Akkor keletkezik innovációs járulék-fizetési kötelezettség, ha a cégcsoport két, egymást követő évében teljesül az, hogy a vállalat legalább közepes vállalat. Tárgyévben ez teljesül is (a cég árbevétele a 10 millió eurónak megfelelő forintösszeget meghaladja, valamint alkalmazottainak létszáma is 50 fő feletti), de a tárgyévet megelőző tavalyi évben még nem minősült közepes vállalatnak, mivel egyik feltételt sem teljesítette. Így innovációs járulék-fizetési kötelezettsége nincs a vállalatcsoportnak a tárgyévben.

4.10. Pénzügyi tranzakciós illeték**4.10.1. feladat**

Tőzsdéző Béla 200 darab részvényt vásárolt darabonként 1500 forintért a Budapesti Értéktőzsdén. A vásárláshoz szükséges pénzt folyószámlájáról vezette át az értékpapírszámlájára. Mindkét számlát ugyanaz a bankcsoport vezeti.

Mekkora pénzügyi tranzakciós illetéket fizet a bankcsoport?

Megoldás:

Tőzsdéző Béla pénzügyi szolgáltatója nem fizet illetéket a tőzsdei ügyletek után. Az átvezetés sem illetékköteles.

4.10.2. feladat

Adós János hitel- és kamatfizetési kötelezettsége 50 000 Ft.

Mekkora tranzakciós illetéket fizet ez után a tranzakció után a számlavezető bankja?

Megoldás:

A bank által fizetett tranzakciós illeték mértéke min $(50\,000 * 0,003; 6000) = 150$ Ft.

4.10.3. feladat

Az Általános Vegyipari Művek 20 000 000 forintot utal a Villamosművek Zrt.-nek az általa felhasznált áram ellenértéképpen.

Mekkora pénzügyi tranzakciós illetéket fizet ez után a tranzakció után az Általános Vegyipari Művek számlavezető bankja?

Megoldás:

A bank által fizetett tranzakciós illeték mértéke $\min(20\,000\,000 * 0,003; 6000) = 6000$ forint. Ha a tranzakció mértéke meghaladja a $6000 / 0,003 = 2\,000\,000$ forintot, a tranzakciós illeték mértéke 6000 forint.

4.10.4. feladat

A Ruházati Nagykereskedelmi Zrt. 30 000 eurós tartozását egyenlíti ki. Az átutalás napján érvényes MNB hivatalos devizaárfolyama 300 Ft.

Mekkora pénzügyi tranzakciós illetéket fizet ez után a tranzakció után a Ruházati Nagykereskedelmi Zrt. számlavezető bankja?

Megoldás:

A tranzakciós illeték alapját úgy kapjuk, hogy a forintárfolyamot és az euróösszeget összeszorozzuk: $30\,000 * 300 = 9\,000\,000$ forint. A fizetendő tranzakciós illeték összege $\min(9\,000\,000 * 0,003; 6000) = 6000$ forint lesz.

4.10.5. feladat

Jótanuló Lajos felvette 30 000 forintos ösztöndíját az egyetemi bankautomatából.

Mekkora pénzügyi tranzakciós illetéket fizet a készpénzfelvétel után a számlavezető bankja?

Megoldás:

A készpénzfelvétel terhelő tranzakciós illeték mértéke 0,6%, tehát a fizetendő tranzakciós illeték összeg $30\,000 * 0,006 = 180$ forint.

4.11. Hitelintézetek járadéka

4.11.1. feladat

A Bonitás Bank 2000-től 2004-ig jelentős összegű kedvezményes kamatozású forinthitelt nyújtott lakásvásárlásra. Ezen hitelek után 80 milliárd forint kamatbevétele származott. Az ezeket finanszírozó kedvezményes állami refinanszírozási hitelek után 40 milliárd forint kamatjellegű ráfordítást fizetett.

A bank később részt vett a svájci frank alapú lakáshitelek nyújtásában is. A forintra átváltott deviza jelzáloghitelekből (árfolyamgát) összesen 30 milliárd forintot helyeztek gyűjtőszámlára, mely összeg után a költségvetés évi 1,6 milliárd forintnyi kamattámogatást adott.

Állapítsa meg a Bonitás Bank által tárgyévben fizetendő hitelintézeti járadék összegét? Mikor vallja be és fizeti meg a Bank a járadékot?

Megoldás:

A hitelintézeti járadékfizetés alapja részben az államilag támogatott jelzáloghitelek éves kamatkülönbözete, ami a kamatbevételek és a kamatráfordítások különbsége. Itt a járadék mértéke a kamatkülönbözet 5%-a. Másrészt az árfolyamgát esetében a piaci és a kedvezményes árfolyamon számolt devizahitel különbségét egy gyűjtőszámlára helyezik, melyre az állam kamatot térít a pénzintézetnek. A pénzintézet a kapott támogatás felét járadékként visszafizeti. A számításokat az alábbi táblázat mutatja:

Tételek	Alapja (E Ft)	Mértéke	Összege (E Ft)
Kamatkülönbözet	40 000 000	5%	2 000 000
Gyűjtőszámla állami kamattérítése	1 600 000	50%	800 000
Fizetendő járadék			2 800 000

A fizetendő járadék nagyságát a tárgyévet követő május 31-ig kell megállapítani, és az előző évben fizetett előleggel vett különbözetét rendezni. A megállapított járadék után negyedévente járadékelőleget kell fizetni negyedévet követő 20-ig azzal, hogy az utolsó negyedévre jutó előleget december 20-ig kell megfizetni. A járadékelőleg összege a megállapított járadék (2,8 milliárd forint) negyede lesz, azaz 0,7 milliárd forint.

4.12. Rehabilitációs hozzájárulás

4.12.1. feladat

Programozó Kft. szoftverkészítő cég átlagos statisztikai létszáma 19 fő volt tárgyévben.

Mennyi rehabilitációs járulékot köteles fizetni tárgyévben?

Megoldás

Mivel a cég átlagos statisztikai létszáma 25 fő alatt volt tárgyévben, nem fizet rehabilitációs járulékot.

4.12.2. feladat

Kőműves Kelemen Kft. építőipar vállalkozás, amiben jelentős a fluktuáció egyrészt a szezonális tevékenysége miatt, másrészt az alkalmazott munkatársak hozzáállása miatt. Az adott évben a következőképpen alakult az alkalmazotti létszám:

Munkaerő	Alkalmazottak száma (fő)	Havi munka- órák szá- ma (mó)	Hóna- pok száma (db)
Teljes munkaidőben, egész évben foglalkoztatottak	15	160	12,0
7,0 hónapig teljes munkaidőben foglalkoztatottak	14	160	7,0
Szaktanulók 3 hónapos gyakorlaton	15	80	3,0
Alkalmi munkavállalók 3 napig foglalkoztatva	10	24	0,1
Részleges munkavállalók heti 20 órában 3 hónapig	10	80	3,0

Egy teljes munkaidőben foglalkoztatott alkalmazott 3 hónapig táppénzen volt.

Számítsa ki, mennyi rehabilitációs járulékot köteles fizetni a Kőműves Kelemen cég tárgyévben, valamint határozza meg a tárgyidőszakot követő évben fizetendő rehabilitációs hozzájárulás-előleg mértékét!

Megoldás

Az alkalmi munkavállalók nem számítanak bele a foglalkoztatásba, mivel csak azokat kell figyelembe venni, akiknek munkaviszonyuk folyamatosan több volt, mint 5 munkanap. A többi esetben a statisztikai átlagot havonta kell kiszámítani, és a havi átlagok összegét 12-vel osztva kapjuk az éves átlagos statisztikai létszámot. A részmunkaidős, a szaktanulók

és a részleges munkavállalók esetében az alkalmazotti létszámot a munkavégzés idejével arányosítani kell.

A táppénz esetében az egy hónapnyi táppénzen töltött időt figyelmen kívül kell hagyni. Ha a táppénz időtartama ennél több, az egy hónap feletti időtartamot nem kell beleszámítani az átlagos alkalmazotti létszámba.

A számításokat az alábbi táblázat mutatja:

Munkaerő	Alkalmazottak száma (fő)	Havi munkaórák száma (mó)	Hónapok száma (db)	Statisztikai létszám (fő)
Teljes munkaidőben, egész évben foglalkoztatottak	15	160	12,0	15,0
7,0 hónapig teljes munkaidőben foglalkoztatottak	14	160	7,0	8,2
Szaktanulók 3 hónapos gyakorlaton	15	80	3,0	1,9
Alkalmi munkavállalók 3 napig foglalkoztatva	10	24	0,1	0,0
Részleges munkavállalók heti 20 órában 3 hónapig	10	80	3,0	1,3
				26,4
Táppénzen levő teljes munkaidőben foglalkoztatott alkalmazott	1	160	3,0	-0,2
Statisztikai létszám				26,2
Rehabilitációs járulék alapja				1,3
Fizetendő rehabilitációs járulék (E FT)				1263
Járulékelőleg nagysága (E FT)				316

A 7 hónapig foglalkoztatottak esetében az éves átlagos statisztikai létszámot a következőképpen határoztuk meg:

$$8,2 = \frac{14 * 160 * 7,0}{160 * 12,0}.$$

Hasonlóan számolhatjuk ki a szaktanulók és a részleges munkavállalók átlagos éves statisztikai létszámát is:

$$1,9 = \frac{15 * 80 * 3,0}{160 * 12,0}$$

$$1,3 = \frac{10 * 80 * 3,0}{160 * 12,0}.$$

Ha az egyes tételeket összeadjuk, megkapjuk az éves átlagos alkalmazotti létszámot. A tartósan táppénzen levő alkalmazott után viszont csökkenthetjük a létszámot kéthavi táppénzzel.

$$0,2 = \frac{1 * 160 * 2,0}{160 * 12}.$$

A statisztikai létszám 26,2 fő. Mivel ez meghaladja a 25 fős adómentes létszámot, a teljes statisztikai létszám után fizetni kell a rehabilitációs járulékot. A járulék mértéke $26,2 \text{ fő} * 5\% * 964,5 \text{ E Ft/fő} = 1263,5 \text{ E Ft}$. Ezt a legközelebbi ezer forintra kell kerekíteni – így a fizetendő összeg 1264 E FT lesz.

A tárgyévi megállapított járulékfizetési összeg után a következő évben a vállalat előleget fizet tárgynegyedévet követő 20. napra. Összege 1264 E FT negyede, azaz 316 E FT.

Megállapíthatjuk, hogy a szakmunkástanulók foglalkoztatása igen drága multság volt. Ugyanis az ő foglalkoztatásuk keletkeztetett járulékfizetési kötelezettséget. Egyébként a cég nem fizetett volna rehabilitációs hozzájárulást.

4.12.3. feladat

A Fröccsöntő Kft. átlagos statisztikai létszáma 45 fő volt tárgyévben. Alkalmazottai között két portás is volt, akik heti 30-30 óra terjedelemben éjszakai szolgálatot láttak el a cég telephelyén. A két portásnak 50%-os egészségkárosodása van, amiről orvosi igazolással is rendelkeznek.

Határozza meg a Fröccsöntő Kft. rehabilitációs járulék-fizetési kötelezettségét!

Megoldás:

A két portásra foglalkoztatásának statisztikai létszámát a következőképpen kapjuk:

$$SL = \frac{2\text{fő} * 120 \frac{\text{óra}}{\text{hónap}} * 12 \frac{\text{hónap}}{\text{év}}}{160 \frac{\text{óra}}{\text{hónap}} * 12 \frac{\text{hónap}}{\text{év}}} = 1,5 \text{ fő.}$$

A rehabilitációs hozzájárulás alapjánól $45 * 5\% =$ levonható a 1,5 fő, azaz 30 fő. A rehabilitációs járulék alapja így 15 fő lesz. A számításokat az alábbi táblázat mutatja:

Átlagos statisztikai létszám (fő)	45
Számított hozzájárulási alap (fő)	2,25
Súlyosan fogyatékosok kedvezménye (fő)	-1,5
Hozzájárulás alapja (fő)	0,75
Fizetendő rehabilitációs hozzájárulás (E FT)	723

4.12.4. feladat

Okoska Kft. a következőket mérlegeli. Érdemes-e két súlyosan fogyatékos egyént felvennie teljes munkaidőben minimálbéren azért, hogy mentesüljön a rehabilitációs járulékfizetési kötelezettsége alól. Az Okoska Kft. átlagos statisztikai létszáma pontosan 38 fő. Tételezzük fel, hogy a két egyén számottevő hozzáadott értéket nem termel a cég számára.

Készítsen összehasonlító elemzést arról, hogyan alakul az Okoska Kft. adófizetési kötelezettsége a két minimálbéres felvételével és a nélkül!

Megoldás:

Először nézzük meg a két minimálbéres foglalkoztatásának költségeit. Egy minimálbéres megváltozott munkaképességű személy bérszámfejtését az alábbi táblázat tartalmazza. A 16%-os személyi jövedelemadóból levonható a minimálbér 5%-a személyi kedvezményként. A bérből levonandó 10% nyugdíj- és 8,5%-os egészségbiztosítási és munkaerőpiaci járulék. A

béren felül a munkáltató 27%-os SZOCHO-t és 1,5%-os szakképzési hozzájárulást fizet. A számításokat az alábbi táblázat tartalmazza:

Megváltozott munkaképességűek havi bérszámfejtése

(Adatok forintban)

Munkabér közteherrel	125 930		
SZKHO	1 470		
SZOCHO	26 460		
Bruttó munkabér	98 000	Adóalapba beszámítandó	98 000
Le: szja-előleg	-10 780	Le: családi kedvezmény	0
Nyugdíjjárulék	-9 800	Személyi jövedelem adóalap	98 000
EMJ	-8 330	Számított adóelőleg	15 680
Nettó munkabér	69 090	Személyi kedvezmény	-4 900
Adóék	182,3%	Szja-előleg	10 780

Egy minimálbéres foglalkoztatása tehát 125 930 forintba kerül havonta. Két minimálbéres 12 havi foglalkoztatása $2 * 12 * 125\,930 = 3\,022\,320$ forintba kerül.

Az adóék megmutatja, hogy egy forint kifizetett bér hányszorosa a munkabéreköltség. Itt a kifizetett munkabért 82,3% költségvetési elvonás terheli.

Cserébe viszont a rehabilitációs járulékalap 0 főre csökken. Az átlagos statisztikai létszám ugyanis 0 fő lesz.

$$\max((38 + 2) * 5\% - 2) = 0 \text{ fő.}$$

Rehabilitációs járulékfizetési kötelezettség tehát nincs.

Ha a két minimálbérest nem veszik fel, 38 ember után kell rehabilitációs hozzájárulást fizetni. A fizetendő járulék éves mértéke $38 * 5\% * 964\,500 = 1\,832\,550$ forint lesz. Ezer forintra kerekítve 1 833 000 forint.

A két minimálbéres foglalkoztatásával tehát $3\,022\,320 - 1\,833\,000 = 1\,189\,320$ forinttal több bérterhe lesz a vállalatnak. Ezt a két súlyosan fogyatékos foglalkoztatásának kell kitermelnie. Ezt hónapokra és alkalmazottakra lebontva 50 000 forint/hó/alkalmazott béreköltséget jelent.

Következtetés: *Rehabilitációs járulékfizetési kötelezettség esetében célszerű minden 19 fő statisztikai létszám után egy minimálbéres súlyosan fogyatékos is alkalmazni, mivel a közteher havonta csak 50 ezer forinttal nő.*

5. HELYI ADÓK

5.1. Építményadó

5.1.1. feladat

Egy vállalkozás által az adott adóévben birtokolt épület helyiségeire, illetve a melléképületekre vonatkozó adatok a következők:

- Iroda: 90 m²
- Pince: 25 m²
- Padlás: 40 m²
- Garázs: 50 m²
- Raktár: 240 m²

A helyi önkormányzat korábbi rendelete alapján a településen építményadó fizetési kötelezettség terheli az említett vállalkozást. Az adó alapja az építmény m²-ben számított hasznos alapterülete, mértékét pedig 900 Ft/m²-ben állapították meg. Határozza meg az adott vállalkozás építményadó-fizetési kötelezettségét!

Megoldás:

A teljes hasznos alapterületbe beleszámít az iroda, a garázs és a raktár területe, ugyanakkor nem kell figyelembe venni a kiegészítő helyiségek (a pince és a padlás) területét. Tehát a hasznos terület kiszámítása következőképpen végezhető el:

$$90 \text{ m}^2 + 50 \text{ m}^2 + 240 \text{ m}^2 = 380 \text{ m}^2$$

A fizetendő építményadó éves összege:

$$380 \text{ m}^2 * 900 \text{ Ft/m}^2 = 342\,000 \text{ Ft}$$

5.1.2. feladat

Egy házaspár tulajdonában lévő 190 m² hasznos alapterületű, 20 millió Ft forgalmi értékű családi ház után az adott településen építményadó-fizetési kötelezettség áll fent. Az adó alapja az építmény korrigált forgalmi értéke, az adó mértéke pedig a Htv. által megengedett legmagasabb mérték. A tulajdoni hányadok a házaspár tagjai között egyenlő arányban oszlanak meg. Mennyi a házaspár építményadó-fizetési kötelezettségének éves összege együtt és külön-külön?

Megoldás:

A korrigált forgalmi értéket úgy határozhatjuk meg, hogy a – illetékekről szóló törvény alkalmazásával megállapított – forgalmi érték 50%-át vesszük.

$$20\,000\,000 \text{ Ft} * 50\% = 10\,000\,000 \text{ Ft.}$$

Az adó a Htv. által megengedett legmagasabb mérték (amennyiben az adó alapja a korrigált forgalmi érték) 3,6%-a, így ebben az esetben ez az adókulcs alkalmazandó.

$$10\,000\,000 \text{ Ft} * 3,6\% = 360\,000 \text{ Ft}$$

A családi ház után fizetendő építményadó éves összege 360 000 Ft, melynek felét (azaz 180 000 Ft-ot) a férj, a másik felét a feleség fizeti meg.

5.2. Telekadó

5.2.1.feladat

Egy magánszemély egy kisebb település belterületén egy 600 m²-es telekkel rendelkezik, melyen egy 180 m² hasznos alapterületű, többszintes családi ház is található. A ház 110 m²-t foglal el a telek területéből. Az adott település önkormányzatának rendelete alapján a magánszemély telekadó megfizetésére kötelezett. Számítsa ki az említett telek után megfizetendő adó összegét, ha a településen az adó alapja a telek m²-ben számított területe, mértéke pedig 200 Ft/m²!

Megoldás:

A hatályos jogszabályok alapján adómentességet élvez a telekadó tekintetében az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész. Ezért az adó alapjához a következő módon jutunk el. Először is meghatározzuk a Htv. által definiált telek területének nagyságát, amelybe csak az a földrész számít bele, amelyen építmény nem áll. Tehát a telek területéből levonjuk azt a területet, amelyet a ház foglal el.

$$600 \text{ m}^2 - 110 \text{ m}^2 = 490 \text{ m}^2$$

Ezután, hogy érvényesítsük az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrész mentességét, ezt is levonjuk a Htv. szerinti teleknagyság területéből:

$$490 \text{ m}^2 - 190 \text{ m}^2 = 300 \text{ m}^2$$

A telek után fizetendő telekadó éves összege:

$$300 \text{ m}^2 * 200 \text{ Ft/m}^2 = 60\,000 \text{ Ft}$$

5.2.2. feladat

Egy belterületi, 1500 m²-es beépítetlen telek forgalmi értéke 7 millió Ft. A telek építési tilalom alatt áll. Az önkormányzat – melynek illetékességi területén az említett telek is megtalálható – rendeletében telekadó-fizetési kötelezettséget állapított meg. Az adó alapja a telek korrigált forgalmi értéke, mértéke pedig a Htv. által megengedett legmagasabb adómérték fele. Milyen összegű telekadót kell megfizetnie az említett telek két tulajdonosának, ha azok 70%–30%-os arányban osztoznak a telken?

Megoldás:

Adómentességet élvez – a hatályos jogszabály szerint – a telekadó vonatkozásában az építési tilalom alatt álló telek adóköteles területének 50%-a. Jelen esetben a mentesség úgy érvényesíthető, hogy a terület adóköteles felének forgalmi értékeként az egész telek forgalmi értékének felét vesszük.

$$7\,000\,000 \text{ Ft} * 50\% = 3\,500\,000 \text{ Ft}$$

Az adóköteles rész korrigált forgalmi értékét úgy állapíthatjuk meg, hogy a forgalmi érték 50%-át vesszük, így tehát az adó alapja:

$$3\,500\,000 \text{ Ft} * 50\% = 1\,750\,000 \text{ Ft}$$

Mivel a Htv. által a telekadó esetében megengedett legmagasabb adómérték 3% (ha az adó alapja a korrigált forgalmi érték), ezért esetünkben az adómérték ennek a fele; azaz 1,5%.

$$1\,750\,000 \text{ Ft} * 1,5\% = 26\,250 \text{ Ft}$$

- 1. tulajdonos: $26\,250 \text{ Ft} * 70\% = 18\,375 \text{ Ft}$
- 2. tulajdonos: $26\,250 \text{ Ft} * 30\% = 7875 \text{ Ft}$

A fizetendő telekadó összege 26 250 Ft, amit a tulajdonosoknak tulajdoni hányaduk alapján kell teljesíteniük; tehát az első tulajdonosnak 18 375 Ft-ot, a második tulajdonosnak 7875 Ft-ot kell megfizetnie.

5.3. Kommunális adó

5.3.1. feladat

Egy magánszemély a bejelentett lakhelye szerinti településen 2 ingatlannal rendelkezik; egy 6 millió Ft értékű, 78 m² hasznos alapterületű lakással és egy 1,2 millió Ft értékű, 25 m² alapterületű garázzsal. Ezen kívül az illető magánszemély egy, a szomszédos településen megtalálható, nem magánszemély tulajdonában lévő lakás bérleti jogát is birtokolja. Ezen vagyoni értékű jog értéke 500 ezer Ft. A magánszemély lakóhelye szerinti önkormányzat területén kommunális adó fizetési kötelezettség van érvényben. Az adó alapja az építmény, illetve a nem magánszemély tulajdonában lévő lakás bérleti jogának birtoklása, az adómérték 17 000 Ft. Mennyi kommunális adót köteles az említett magánszemély a lakhelye szerinti önkormányzatnak megfizetni?

Megoldás:

Mivel minden önkormányzat csak a saját illetékességi területén megtalálható ingatlan után, illetve saját illetékességi területén lévő lakás bérleti joga után veheti ki a magánszemélyek kommunális adóját, ezért az adó alapja ebben az esetben csak a magánszemély lakhelyén megtalálható lakás, illetve a garázs, jobban mondva ezen birtokolt adótárgyak mennyisége. A területre és értékre vonatkozó adatok a feladat szempontjából lényegtelen információk. Az adó összegének kiszámítása tehát a következőképpen történik:

$$2 \text{ adótárgy} * 17\,000 \text{ Ft/adótárgy} = 34\,000 \text{ Ft}$$

Az említett magánszemély évente 34 000 Ft-ot köteles a lakhelye szerinti önkormányzatnak kommunális adó címén megfizetni.

5.3.2. feladat

Egy magánszemély egy adott önkormányzat illetékességi területén lévő üres telket 5 éve birtokol, melynek területe 450 m², forgalmi értéke 2 millió Ft. A vizsgált adóév közepén ez a magánszemély ugyanazon a településen egy 65 m² hasznos alapterületű újonnan épített lakást vásárolt 7,8 millió Ft-ért, melyre a használatbavételi engedélyt augusztus 31-én kapta meg. Mennyi az illető magánszemély adóévben megfizetendő kommunális adójának összege, ha az adó alapja az építmény, illetve a nem magánszemély tulajdonában lévő lakás bérleti jogának birtoklása, az adómérték pedig a törvényileg meghatározott (fogyasztói árindexszel nem valorizált) maximumérték fele?

Megoldás:

Az üres telek után a kommunális adó szempontjából azért nem keletkezik adófizetési kötelezettsége az illető magánszemélynek, mivel ezen adófajtát csak építmények és a nem magán-

személy tulajdonában lévő lakás bérleti jogának birtoklása után kell megfizetni. A vásárolt lakás esetén sem áll fent adókötelezettség, mivel azt január 1-jén még nem birtokolta. Tehát az adott adóévben az illető magánszemélynek nem kell kommunális adót fizetni az említett településen.

5.4. Idegenforgalmi adó

5.4.1. feladat

Egy 5 fős család egy belföldi üdülőhelyen tölti nyári vakációjának egy részét. A 72 éves nagymama, a 42 éves apuka, a 39 éves anyuka, illetve a 17 és 15 éves fiúgyermek 9 vendégéjszakát töltenek el egy szállodában, ahol a szállásdíj 8500 Ft/fő/éj. Az üdülő település önkormányzata előírja, hogy az idegenforgalmi adó alapja a vendégéjszakák száma, az adómérték 300 Ft/fő/vendégéjszaka. Állapítsa meg a család által fizetett idegenforgalmi adó nagyságát!

Megoldás:

Az idegenforgalmi adó vonatkozásában mentes az adó alól a 18. életévét be nem töltött magánszemély, tehát jelen esetben a két fiúgyerek. Mindezt szem előtt tartva az adó kiszámításának módja a következő:

$$3 \text{ fő} * 9 \text{ vendégéjszaka} * 300 \text{ Ft/fő/vendégéjszaka} = 8100 \text{ Ft}$$

A család által megfizetett idegenforgalmi adó összege 8100 Ft.

5.4.2. feladat

Egy belföldi panzióban egy adott éjszakára a következő vendégek szálltak meg:

- Egy kisebb, 12 főből álló tanulócsoport (18 év alatti gyerekek) és egy felnőtt kísérőjük tanulmányi kirándulás alkalmából, 2500 Ft/fő összegű szállásdíj fejében
- 2 felnőtt személy, akik munkáltatójuk által kiállított kiküldetési rendelvénnyel rendelkeztek, szállásdíjuk fejenként 3750 Ft volt
- 5 (egymástól független) felnőtt személy, akik szállásdíjként 3200 Ft-ot fizettek

(A szállásdíj nagysága a szoba és a szolgáltatások minőségétől függ.) Az adott település önkormányzata rendeletében az idegenforgalmi adó alapjaként a megkezdett vendégéjszakákért fizetett ellenszolgáltatást határozta meg. Az adó mértéke a vendégéjszakákért fizetett ellenérték szerinti adóalap meghatározás esetében megengedett törvényi maximum. Mennyi idegenforgalmi adót kell beszélnie a panziónak az adott éjszaka után?

Megoldás:

Az idegenforgalmi adó tekintetében a 12 fős tanulócsoport minden tagja mentességet élvez életkora alapján. Ezen kívül mentes még ezen adó megfizetése alól a kiküldetésben részt vevő 2 személy. (Mivel a munkáltató kiküldetési rendelvénnyel állított ki, a kiküldetés ténye elismerhető.) Így akit idegenforgalmi adó terhel, az a tanulócsoport kísérője, illetve az utolsó „csoportba” sorolható 5 felnőtt személy. Az általuk kifizetett összes szállásdíj összege a vizsgált éjszakán:

$$2500 \text{ Ft/fő} * 1 \text{ fő} + 3200 \text{ Ft/fő} * 5 \text{ fő} = 18\,500 \text{ Ft}$$

Az adó mértéke 4%, ezért az adófizetési kötelezettséget a következőképpen számoljuk:

$$18\,500 \text{ Ft} * 4\% = 740 \text{ Ft}$$

740 Ft idegenforgalmi adót kell beszélnie a panziónak az adott éjszaka után.

5.5. Helyi iparűzési adó

5.5.1. feladat

A Mester 2000 Kft. a társaságiadó-törvény hatálya alá tartozó vállalkozás, amelynek székhelye egy hazai nagyközség területén található. Iparűzési tevékenységet más településen nem végez. A vállalkozás nyilvántartásaiból a következő adatok derültek ki az adóévi gazdálkodására vonatkozóan:

Nettó árbevétel:	68 000 000 Ft
Eladott áruk beszerzési értéke:	9 250 000 Ft
Közvetített szolgáltatások értéke:	3 500 000 Ft
Anyagköltség:	12 750 000 Ft

Ezen kívül rendelkezésünkre állnak még egyéb, a foglalkoztatással kapcsolatos adatok is, melyeket a következő táblázat foglalja össze:

Foglalkoztatottakra vonatkozó adatok			
Előző adóév		Adott adóév	
Időszak	Havi átlagos létszám	Időszak	Havi átlagos létszám
Január	12 fő	Január	12 fő
Február	11 fő	Február	12 fő
Március	11 fő	Március	12 fő
Április	11,5 fő	Április	13 fő
Május	12,5 fő	Május	13 fő
Június	13 fő	Június	14 fő
Július	14 fő	Július	14,5 fő
Augusztus	14 fő	Augusztus	15 fő
Szeptember	13,5 fő	Szeptember	14 fő
Október	12 fő	Október	13 fő
November	12 fő	November	13 fő
December	12 fő	December	12 fő

Számítsa ki, mennyi iparűzési adót kell fizetnie a Mester 2000 Kft.-nek az adott adóévben, ha a székhelye szerinti önkormányzat az adó mértékét a törvény által megengedett legnagyobb mértékben állapította meg!

Megoldás:

Az adó alapjának kiszámítása a kft. tekintetében a következő séma szerint lehetséges:

+	Nettó árbevétel:	68 000 000 Ft
-	Eladott áruk beszerzési értéke:	9 250 000 Ft
-	Közvetített szolgáltatások értéke:	3 500 000 Ft
-	Anyagköltség:	12 750 000 Ft
=	Adóalap:	42 500 000 Ft

Viszont a kapott összeget módosítani kell, mivel a vállalkozás foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentességre jogosult. A mentesség kiszámításához az adóévre számított átlagos statisztikai állományi létszámra van szükségünk, amelyet megkapunk az egyes évek

vonatkozásában, ha (a táblázatban megtalálható) havi átlagos létszám adatok számtani átlagát vesszük:

Előző adóév: $(12 \text{ fő} + 11 \text{ fő} + 11 \text{ fő} + \dots + 12 \text{ fő}) / 12 = 12,38 \text{ fő}$

Adott adóév: $(12 \text{ fő} + 12 \text{ fő} + 12 \text{ fő} + \dots + 12 \text{ fő}) / 12 = 13,13 \text{ fő}$

(A törvény szerint két tizedesjegy pontossággal meghatározva.)

Az előző adóévhez képest az állománynövekedés:

$13,13 \text{ fő} - 12,38 \text{ fő} = 0,75 \text{ fő}$

A foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-mentesség összege:

$0,75 \text{ fő} * 1\,000\,000 \text{ Ft} = 750\,000 \text{ Ft}$

Így a korrigált adóalap:

$42\,500\,000 \text{ Ft} - 750\,000 \text{ Ft} = 41\,750\,000 \text{ Ft}$

Mivel az önkormányzat az adó mértékét a törvény által megengedett legnagyobb mértékben, 2%-ban állapította meg, ezért a Mester 2000 Kft. által a székhelye szerinti településen fizetendő helyi iparüzési adó összege:

$41\,750\,000 \text{ Ft} * 2\% = 835\,000 \text{ Ft}$

5.5.2. feladat

A Jó SzolGÁLAt Zrt. a társaságiadó-törvény hatálya alá tartozó vállalat, amely iparüzési tevékenységet csupán egyetlen hazai településen, a székhelyén végez. Nyilvántartásaiból az adott adóév gazdálkodására vonatkozóan a következő információkhoz jutottunk:

Nettó árbevétel:	93 249 525 000 Ft
Eladott áruk beszerzési értéke:	11 692 575 000 Ft
Közvetített szolgáltatások értéke:	364 050 000 Ft
Anyagköltség:	22 692 450 000 Ft

Számítsa ki a Jó SzolGÁLAt Zrt. által az adott adóévben megfizetendő helyi iparüzési adó nagyságát, ha a székhelye szerinti önkormányzat az adó mértékét a törvény által megengedett legmagasabb mértékben állapította meg!

Megoldás:

Mivel a vállalat nettó árbevétele meghaladja az 500 millió Ft-ot, így az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke csökkentő tételként csak korlátozottan vehetők figyelembe az adóalap meghatározása során. A korlátokról a következő táblázat nyújt információt:

Nettó árbevétel	Az ELÁBÉ és a közvetített szolgáltatások összegének maximálisan figyelembe vehető értéke a nettó árbevételhez viszonyítva
0 – 500 millió Ft	100%
500 millió–20 milliárd Ft	85%
20 milliárd–80 milliárd Ft	75%
80 milliárd Ft –	70%

Először ki kell számolni az egyes sávokba jutó árbevétel relatív nagyságát az összes árbevételhez képest. Ez például a második sáv esetében úgy végezhető el, hogy vesszük a sáv felső és alsó korlátjának különbségét, és azt osztjuk az összes árbevétellel:
 $(20\,000\,000\,000\text{ Ft} - 500\,000\,000\text{ Ft}) / 93\,249\,525\,000\text{ Ft} = 20,91\%$

(A negyedik, utolsó sávba eső árbevételt értelemszerűen mindig a teljes árbevétel és a sáv alsó korlátjának különbségeként kapjuk meg.) Az egyes részeredményeket az alábbi táblázat tartalmazza:

(Adatok Ft-ban)

Sávok megnevezése	Sávokba eső nettó árbevétel	Nettó árbevétel megoszlása a sávok között	Levonható
1. sáv	500 000 000	0,54%	64 647 112
2. sáv	19 500 000 000	20,91%	2 521 237 374
3. sáv	60 000 000 000	64,34%	7 757 653 457
4. sáv	13 249 525 000	14,21%	1 713 087 057
Összesen	93 249 525 000	100,00%	12 056 625 000

A táblázat „Levonható” oszlopában már azok az összegek szerepelnek, amelyek az egyes sávokba eső árbevételrészekből maximálisan levonhatók. Ezek az egyes sávok esetén a következőképpen számíthatók ki, a jogszabályi leírás alapján:

1. sáv: mivel itt nincs korlátozás, ezért az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg (ELÁBÉ + Közvetített szolgáltatások értéke) egésze levonható, azaz:
 $(11\,692\,575\,000\text{ Ft} + 364\,050\,000\text{ Ft}) * 0,54\% = 64\,647\,112\text{ Ft}$
2. sáv: az e sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg, de legfeljebb az e sávba jutó nettó árbevétel 85%-a. (Utóbbi mértéket a korlátozásokat tartalmazó táblázatból vettük.) Tehát a két összeg közül a kisebb vonható le.
A sávba jutó nettó árbevétel csökkentő összeg:
 $(11\,692\,575\,000\text{ Ft} + 364\,050\,000\text{ Ft}) * 20,91\% = 2\,521\,237\,374\text{ Ft}$

A sávba jutó nettó árbevétel 85%-a:
 $(20\,000\,000\,000\text{ Ft} - 500\,000\,000\text{ Ft}) * 85\% = 16\,575\,000\,000\text{ Ft}$

A harmadik és a negyedik sáv esetében ugyanolyan módon kell eljárni, mint ahogy azt a második sáv vonatkozásában is tettük.

A táblázat összesen sorából kiolvasható az az összeg, amivel a nettó árbevételt maximálisan csökkenteni lehet az ELÁBÉ és a Közvetített szolgáltatások értékének vonatkozásában. Így már egyszerű kiszámítani a fizetendő iparűzési adó nagyságát.

+	Nettó árbevétel:	93 249 525 000 Ft
-	ELÁBÉ + Közvetített szolgáltatások értéke:	12 056 625 000 Ft
-	Anyagköltség:	22 692 450 000 Ft
=	Adóalap:	58 500 450 000 Ft

A helyi iparűzési adó mértékét a törvény által megengedett legmagasabb mértékben, azaz 2%-ban állapította meg a helyi önkormányzat, így a Jó SzolGÁLAt Zrt. által fizetendő összeg:
 $58\,500\,450\,000\text{ Ft} * 2\% = 1\,170\,009\,000\text{ Ft}$

5.5.3. feladat

Egy társaságiadó-törvény hatálya alá tartozó korlátolt felelősségű társaság három településen végzett az adóévben állandó jellegű iparüzési tevékenységet. A gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos adatok közül a következő táblázatban foglaltak állnak rendelkezésünkre:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	128 000 000	30 000 000	10 000 000	168 000 000
Eladott áruk beszerzési értéke	35 000 000	5 000 000	1 500 000	41 500 000
Közvetített szolgáltatások értéke	50 000 000	10 000 000	2 000 000	62 000 000
Anyagköltség	20 000 000	5 000 000	1 800 000	26 800 000
Személyi jellegű ráfordítás	10 000 000	3 000 000	1 000 000	14 000 000
Adómérték	1,12%	0,80%	1,98%	-

Határozza meg az egyes településeken az éves helyi iparüzési adó összegét, ha a kft. az adóalapját a személyi jellegű ráfordítással arányos megosztás módszerével osztja meg!

Megoldás:

A kft. esetében az adóalap meghatározása (vállalati szinten) a következő séma alapján lehetséges:

+	Nettó árbevétel:	168 000 000 Ft
-	Eladott áruk beszerzési értéke:	41 500 000 Ft
-	Közvetített szolgáltatások értéke:	62 000 000 Ft
-	Anyagköltség:	26 800 000 Ft
=	Adóalap:	37 700 000 Ft

Mivel az adóalap megosztása az egyes települések között a személyi jellegű ráfordítással arányos megosztás módszerével történik, ezért azt kell kiszámítani, hogy az egyes telephelyeken, illetve székhelyen felmerült személyi jellegű ráfordítások mekkora arányt képviselnek a vállalkozás összes személyi jellegű ráfordításai között, s ezt az arányt kell megszorozni a vállalati szintű adóalappal. A székhely esetében a számítás a következőképpen végezhető el:
 $(10\,000\,000\text{ Ft} / 14\,000\,000\text{ Ft}) * 37\,700\,000\text{ Ft} = 26\,928\,571\text{ Ft}$

A vállalkozás székhelyére osztott adóalapot az adott településen meghatározott adóalappal megszorozva megkapjuk a fizetendő helyi iparüzési adó nagyságát:
 $26\,928\,571\text{ Ft} * 1,12\% = 301\,600\text{ Ft}$

Ezen logikát felhasználva a feladat megoldását a következő táblázat szemlélteti:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Összesen
Adóalap vállalati szinten				37 700 000
Adóalap megoszlása	71,43%	21,43%	7,14%	100,00%
Adóalap az egyes településeken	26 928 571	8 078 571	2 692 857	37 700 000
Fizetendő adó	301 600	64 629	53 319	419 547

5.5.4. feladat

Egy társaságiadó-törvény hatálya alá tartozó korlátolt felelősségű társaság két településen végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet. Ezen kívül az adóévben egy településen ideiglenes jellegű iparüzési tevékenységet is végzett, mely után az iparüzési adót megfizette. A kft. gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos adatok közül a következő táblázatban foglaltak állnak rendelkezésünkre:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	20 000 000	18 000 000	38 000 000
Eladott áruk beszerzési értéke	2 250 000	2 000 000	4 250 000
Közvetített szolgáltatások értéke	1 750 000	2 200 000	3 950 000
Anyagköltség	5 000 000	5 000 000	10 000 000
Eszközérték	16 000 000	15 200 000	31 200 000
Megfizetett adóelőleg	135 000	75 000	210 000
Megfizetett ideiglenes iparüzési adó			50 000
Adómérték	2,00%	1,20%	–

Határozza meg az egyes településeken a befizetendő vagy visszaigényelhető helyi iparüzési adó összegét, ha a kft. az adóalapjának megosztására az eszközérték arányos megosztás módszerét választotta!

Megoldás:

Vállalati szinten a helyi iparüzési adó alapja:

+	Nettó árbevétel:	38 000 000 Ft
–	Eladott áruk beszerzési értéke:	4 250 000 Ft
–	Közvetített szolgáltatások értéke:	3 950 000 Ft
–	Anyagköltség:	10 000 000 Ft
=	Adóalap:	19 800 000 Ft

Mivel az adóalapot az eszközérték arányos megosztás módszerével osztja meg, ezért azt kell kiszámítani, hogy a vállalat összes eszközértékén belül mekkora arányt tesz ki a székhelyen, illetve a telephelyen lévő (vagy azokhoz hozzárendelhető) eszközök értékének aránya. Az adó alapját is ilyen arányban kell megosztani a két település között. A számítás a székhely esetében a következő módon végezhető el:

$$16\,000\,000 \text{ Ft} / 31\,200\,000 \text{ Ft} = 51,28\%$$

$$19\,800\,000 \text{ Ft} * 51,28\% = 10\,153\,846 \text{ Ft}$$

Mivel a székhelyen a helyi iparüzési adó mértéke 2%, így az előbb megkapott adóalapot ezzel az adókulccsal szorozva megkapjuk a helyi iparüzési adó összegét:

$$10\,153\,846 \text{ Ft} * 2\% = 203\,077 \text{ Ft}$$

A feladatnak ezzel még nincs vége, mivel ez az összeg csökkenthető egyrészt az ideiglenes tevékenység miatt megfizetett helyi iparüzési adó arányos részével, illetve a már megfizetett adóelőleggel. Ilyen módon juthatunk el az év végéig még befizetendő vagy visszaigényelendő összeghez.

Az első lépésben meg kell állapítani, hogy az ideiglenes tevékenység után megfizetett iparüzési adóból mekkora rész vonható le az egyes településeken. Ehhez ugyanúgy az eszközérték

arányát használhatjuk fel, mint az adóalap megosztás esetén. Tehát a székhelye tekintetében levonható összeg:

$$50\,000 \text{ Ft} * 51,28\% = 25\,641 \text{ Ft}$$

Második lépésben a székhelyen megállapított adóból levonjuk az előbb meghatározott ideiglenes tevékenység után előzetesen megfizetett iparűzési adó székhelyen levonható részét és a székhelyen megfizetett adóelőleget. Tehát az év végéig még megfizetendő iparűzési adó összege:

$$203\,077 \text{ Ft} - 25\,641 \text{ Ft} - 135\,000 \text{ Ft} = 42\,436 \text{ Ft}$$

Ugyanezen logikát követve kiszámolható a telephely szerinti településen megfizetendő összeg is. Az eredményeket a következő összefoglaló táblázat tartalmazza:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Összesen
Adóalap vállalati szinten			19 800 000
Adóalap megoszlása	51,28%	48,72%	100,00%
Adóalap az egyes településeken	10 153 846	9 646 154	19 800 000
Az iparűzési adó összege	203 077	115 754	318 831
A megfizetett ideiglenes iparűzési adó megoszlása	51,28%	48,72%	100,00%
Levonható ideiglenes iparűzési adó	25 641	24 359	50 000
Megfizetett adóelőleg	135 000	75 000	210 000
Befizetendő/visszaigényelhető adó	42 436	16 395	58 831

5.5.5. feladat

Egy építőipari kft. az adott adóévben csak három településen végzett állandó jellegű iparűzési tevékenységet. A vállalat nyilvántartásából a következő adatokat ismerjük:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	42 000 000	45 000 000	39 000 000	126 000 000
Közvetített szolgáltatások értéke	3 500 000	3 800 000	2 900 000	10 200 000
Anyagköltség	13 000 000	14 200 000	7 900 000	35 100 000
Személyi jellegű költségek	6 000 000	5 900 000	5 600 000	17 500 000
Építőipari teljesítmény	75 400 000	77 500 000	67 100 000	220 000 000
Adómérték	1,95%	1,70%	1,20%	–

Mekkora összeget kell a vállalatnak éves szinten az egyes településeken helyi iparűzési adóként megfizetni abban az esetben, ha a vállalkozás él azzal a lehetőséggel, hogy az építőipari vállalkozások számára külön meghatározott adóalap megosztási módszert alkalmazza? (Ebben az esetben az adóalap 50%-át a személyi jellegű ráfordítással arányos megosztás módszerrel osztja meg.)

Megoldás:

Vállalati szinten a helyi iparüzési adó alapja a vizsgált építőipari vállalkozásnál:

+	Nettó árbevétel:	126 000 000 Ft
-	Közvetített szolgáltatások értéke:	10 200 000 Ft
-	Anyagköltség:	35 100 000 Ft
=	Adóalap:	80 700 000 Ft

A vállalkozások esetében az adóalap megosztása azon építőipari vállalatokra vonatkozó módszer alapján történik, amikor az adóalap felét a személyi jellegű költségek szerint osztják meg. A székhely szerinti település példáját alapul véve a módszer a következőképpen alkalmazható. Először – a már említett – személyi jellegű költségek szerinti megosztást végezzük el:
 $80\,700\,000\text{ Ft} * 50\% * (6\,000\,000\text{ Ft} / 17\,500\,000\text{ Ft}) = 13\,834\,286\text{ Ft}$

Az adó alapjának másik fele az építőipari teljesítmény szerint osztható meg:
 $80\,700\,000\text{ Ft} * 50\% * (75\,400\,000\text{ Ft} / 220\,000\,000\text{ Ft}) = 13\,829\,045\text{ Ft}$

A két adóalaprészt összeadva megkapjuk a vállalkozás székhelyére osztott összes adóalapot:
 $13\,834\,286\text{ Ft} + 13\,829\,045\text{ Ft} = 27\,663\,331\text{ Ft}$

Mivel ismeretes, hogy a székhely szerinti önkormányzatnál 1,95% a helyi iparüzési adó kulcsa, így az ezen településen megfizetendő helyi iparüzési adó összege:
 $27\,663\,331\text{ Ft} * 1,95\% = 539\,435\text{ Ft}$

Ugyanezen gondolatmenetet felhasználva kiszámítható a másik két telephely szerinti településen fizetendő adó összege is. Az eredményeket az alábbi táblázat ismerteti:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Összesen
Adóalap vállalati szinten				80 700 000
Adóalap 50%-ának megoszlása személyi jellegű költségek szerint	34,29%	33,71%	32,00%	100,00%
A személyi költségek szerint megosztott adóalap	13 834 286	13 603 714	12 912 000	40 350 000
Az adóalap 50%-ának megosztása építőipari teljesítmény alapján	34,27%	35,23%	30,50%	100,00%
Az építőipari teljesítmény alapján megosztott adóalap	13 829 045	14 214 205	12 306 750	40 350 000
Összes adóalap	27 663 331	27 817 919	25 218 750	80 700 000
Fizetendő adó	539 435	472 905	302 625	1 314 965

5.5.6. feladat

A H-TEL-NET Kft. egy hazai kistérség területén végez vezetékes távközlési tevékenységet. A vállalkozás székhelye a kistérség székhelyeként „kitüntetett” kisvárosban található, ezen kívül még négy környező községben végez iparüzési tevékenységet a vállalkozás. Az egyes települések tekintetében a következő adatok állnak rendelkezésre:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Telephely 3	Telephely 4	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	275 000 000	46 000 000	21 000 000	29 000 000	9 000 000	380 000 000
Eladott áruk beszerzési értéke	56 250 000	9 500 000	4 250 000	6 000 000	2 000 000	78 000 000
Közvetített szolgáltatások értéke	72 250 000	12 000 000	5 500 000	7 625 000	2 125 000	99 500 000
Anyagköltség	17 500 000	3 000 000	1 375 000	2 000 000	650 000	24 525 000
Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költsége	75 000	0	0	0	0	75 000
Ügyfelek számának aránya a teljes ügyfélkörhöz viszonyítva	69,36%	13,11%	7,03%	6,13%	4,37%	100,00%
Adómérték	1,95%	1,50%	1,20%	1,70%	0,80%	-

Számítsa ki az egyes településeken az adott adóévben fizetendő helyi iparüzési adó mértékét, ha a vállalkozás a távközlési vállalatokra vonatkozó adóalap-megosztási módszert alkalmazza!

Megoldás:

A H-TEL-NET Kft.-nél a vállalati szinten számított iparüzési adóalap:

+	Nettó árbevétel:	380 000 000 Ft
-	Eladott áruk beszerzési értéke:	78 000 000 Ft
-	Közvetített szolgáltatások értéke:	99 500 000 Ft
-	Anyagköltség:	24 525 000 Ft
-	Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés ktlen ktg.-e:	75 000 Ft
=	Adóalap:	177 900 000Ft

A távközlési tevékenységet folytató vállalkozók esetében speciális módon, a számlázási címek alapján azonosított ügyfelek száma szerint osztható meg az adóalap az egyes telephelyek között. Így például a székhelyre jutó adóalap úgy számítható ki, hogy az ügyfelek számának arányát szorozzuk a vállalati szinten kiszámított adóalappal:

$$177\,900\,000\text{Ft} * 69,36\% = 123\,391\,440\text{ Ft}$$

Ezek után – ismerve a székhelyen érvényben lévő adómértéket – egyszerűen megállapítható a fizetendő adó nagysága:

$$123\,391\,440\text{ Ft} * 1,95\% = 2\,406\,133\text{ Ft}$$

Ugyanezt a logikát alkalmazva kiszámítható a helyi iparüzési adó összege minden egyes településen, amelyet a Htv. szerint székhelynek nevezhetünk. Az eredményeket az alábbi összefoglaló táblázat tartalmazza:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Telephely 3	Telephely 4	Összesen
Adóalap vállalati szinten	177 900 000					
Adóalap megosztása	69,36%	13,11%	7,03%	6,13%	4,37%	100,00%
Adóalap az egyes településeken	123 391 440	23 322 690	12 506 370	10 905 270	7 774 230	177 900 000
A fizetendő adó	2 406 133	349 840	150 076	185 390	62 194	3 153 633

5.5.7. feladat

Egy vezeték nélküli távközlési tevékenységet végző, zártkörűen működő részvénytársaságot három hazai nagyváros tekintetében vizsgálunk. A vállalat adóévi nyilvántartásából a következő adatok derültek ki:

(Adatok Ft-ban)	
Megnevezés	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	125 350 000 000
Eladott áruk beszerzési értéke	15 750 000 000
Közvetített szolgáltatások értéke	28 050 000 000
Anyagköltség	3 000 000 000
Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költsége	25 000 000

Ezen kívül tudjuk, hogy a három nagyvárosban az ügyfelek 2,2%-a, 2,5%-a és 2,18%-a található. Az iparüzési adó mértéke ezen településeken rendre 1,95%, 1,7%, illetve 1,2%. Mennyi helyi iparüzési adót fizet a távközlési vállalat az adott évben az egyes nagyvárosokban? (A vállalkozás a távközlési vállalatokra vonatkozó adóalap-megosztási módszert alkalmazza.)

Megoldás:

Mivel a nettó árbevétel az adott távközlési vállalat esetében meghaladja az 500 millió Ft-ot, ezért az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke csak korlátozottan vehető figyelembe az adóalap meghatározása során. A következő táblázat a Htv. 39.§ (4)-(5). bekezdése alapján számszerűsíti az előbb említett két adóalap-csökkentő kategória értékéből a maximálisan figyelembe vehető összeget:

(Adatok Ft-ban)			
Sávok megnevezése	Sávokba eső nettó árbevétel	Nettó árbevétel megoszlása a sávok között	Levonható
1. sáv	500 000 000	0,40%	174 710 810
2. sáv	19 500 000 000	15,56%	6 813 721 580
3. sáv	60 000 000 000	47,87%	20 965 297 168
4. sáv	45 350 000 000	36,18%	15 846 270 443
Összesen	125 350 000 000	100,00%	43 800 000 000

A táblázat utolsó oszlopának összesen sorából vett értéket felhasználva a következő séma szerint számolható ki vállalati szinten a helyi iparüzési adó alapja:

+Nettó árbevétel:	125 350 000 000 Ft
- ELÁBÉ + Közvetített szolgáltatások értéke:	43 800 000 000 Ft
- Anyagköltség:	3 000 000 000 Ft
- <u>Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés ktlen ktg-e:</u>	<u>25 000 000 Ft</u>
= Adóalap:	78 525 000 000 Ft

A távközlési tevékenységet folytató vállalkozók esetében a számlázási címek alapján azonosított ügyfelek száma szerint osztható meg az adóalap az egyes telephelyek között. Vagyis az ügyfelek megoszlásának és az egyes településeken fennálló helyi iparüzési adó mértékének ismeretében meghatározható az egyes nagyvárosokban a zrt. által fizetendő adó nagysága. Mindezt az alábbi táblázat szemlélteti:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Telephely 1	Telephely 2	Telephely 3	Összesen
Adóalap vállalati szinten	78 525 000 000			
Adóalap megosztása	2,20%	2,50%	2,18%	6,88%
Adóalap az egyes településeken	1 727 550 000	1 963 125 000	1 711 845 000	5 402 520 000
A fizetendő adó	38 006 100	49 078 125	37 318 221	124 402 446

5.5.8. feladat

A Névtelen Kft. egy társaságiadó-törvény hatálya alá tartozó vállalkozás, amely három településen végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet. A kft. gazdálkodási tevékenységével kapcsolatos információk közül a következő táblázatban foglalt adatok állnak rendelkezésünkre az adott adóév vonatkozásában:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	122 000 000	107 000 000	67 000 000	296 000 000
Eladott áruk beszerzési értéke	31 250 000	21 000 000	12 250 000	64 500 000
Közvetített szolgáltatások értéke	9 250 000	12 500 000	9 750 000	31 500 000
Alvállalkozói teljesítések értéke	0	0	3 500 000	3 500 000
Anyagköltség	34 000 000	32 500 000	10 000 000	76 500 000
Alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költsége	5 000 000	0	0	5 000 000
Személyi jellegű ráfordítás	22 000 000	21 000 000	5 000 000	48 000 000
Eszközérték	75 000 000	80 000 000	42 000 000	197 000 000
Adómérték	1,50%	0,80%	1,25%	–

A vállalkozás előző évi helyi iparüzési adóalapja meghaladta a 100 millió Ft-ot. Határozza meg az egyes településeken a kft. által fizetendő helyi iparüzési adó éves nagyságát!

Megoldás:

A Névtelen Kft. vállalati szintű adóalapjának kiszámítása a következő séma alapján végezhető el:

+	Nettó árbevétel:	296 000 000 Ft
–	Eladott áruk beszerzési értéke:	64 500 000 Ft
–	Közvetített szolgáltatások értéke:	31 500 000 Ft
–	Alvállalkozói teljesítések értéke:	3 500 000
–	Anyagköltség:	76 500 000 Ft
–	Alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés ktlen ktg.-e:	5 000 000 Ft
=	Adóalap:	115 000 000 Ft

Mivel a vállalkozás előző évi helyi iparüzési adóalapja meghaladta a 100 millió Ft-ot, a kft.-nek a komplex módszerrel kell megosztania az adóalapját. Ezen módszer első lépéseként a személyi jellegű ráfordítás arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprészt kell meghatározni. Az adóalap olyan hányadát kell a személyi jellegű ráfordítással arányos megosztás módszerével megosztani, amilyen arányt a személyi jellegű ráfordítások összege kép-

visel a személyi jellegű ráfordítás és eszközérték együttes összegén belül. Tehát a vállalkozás esetében ez az adóalaprész:

$$115\,000\,000 \text{ Ft} * (48\,000\,000 \text{ Ft} / (48\,000\,000 \text{ Ft} + 197\,000\,000 \text{ Ft})) = 22\,530\,612 \text{ Ft}$$

Az adóalap másik részét az eszközérték arányos megosztás módszerével kell megosztani. Ezen adóalaprész nagysága:

$$115\,000\,000 \text{ Ft} * (197\,000\,000 \text{ Ft} / (48\,000\,000 \text{ Ft} + 197\,000\,000 \text{ Ft})) = 92\,469\,388 \text{ Ft}$$

Ezek után a székhely vonatkozásában számoljuk ki a fizetendő adó nagyságát. A személyi jellegű ráfordítás arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprészből a székhelyre osztható:

$$22\,530\,612 \text{ Ft} * (22\,000\,000 \text{ Ft} / 48\,000\,000 \text{ Ft}) = 10\,326\,531 \text{ Ft}$$

Az eszközérték arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprészből a székhelyre osztható:

$$92\,469\,388 \text{ Ft} * (75\,000\,000 \text{ Ft} / 197\,000\,000 \text{ Ft}) = 35\,204\,082 \text{ Ft}$$

A székhely szerinti településre osztott összes adóalap:

$$10\,326\,531 \text{ Ft} + 35\,204\,082 \text{ Ft} = 45\,530\,612 \text{ Ft}$$

Mivel az is ismeretes, hogy a székhely szerinti településen a helyi iparüzési adó kulcsa 1,5%, ezért az ezen helység önkormányzata részére megfizetendő helyi iparüzési adó nagysága:

$$45\,530\,612 \text{ Ft} * 1,5\% = 682\,959 \text{ Ft}$$

Ugyanezen logika mentén kiszámolható a két telephely szerinti településen fizetendő adó nagysága is. Az eredményeket a következő összefoglaló táblázat tartalmazza:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Összesen
Összes adóalap	115 000 000			
Személyi jellegű ráfordítás arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprész	22 530 612			
Adóalaprész megoszlása	45,83%	43,75%	10,42%	100,00%
Adóalaprész településenként	10 326 531	9 857 143	2 346 939	22 530 612
Eszközérték arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprész	92 469 388			
Adóalaprész megoszlása	38,07%	40,61%	21,32%	100,00%
Adóalaprész településenként	35 204 082	37 551 020	19 714 286	92 469 388
Adóalap az egyes településeken	45 530 612	47 408 163	22 061 224	115 000 000
Fizetendő adó	682 959	379 265	275 765	207 469 389

5.5.9. feladat

A Nevenincs Zrt. egy társaságiadó-törvény hatálya alá tartozó vállalkozás. A zrt. székhelyén kívül három telephelyén végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet, ezen egységek más-más településen találhatóak. A vállalkozás gazdálkodási tevékenységéről – az adott adóévi nyilvántartások alapján – a következő adatok állnak rendelkezésünkre:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Telephely 3	Összesen
Nettó árbevétel (Htv. szerint)	373 000 000	117 000 000	103 000 000	57 000 000	650 000 000
Eladott áruk beszerzési értéke	133 000 000	34 250 000	20 000 000	12 750 000	200 000 000
Közvetített szolgáltatások értéke	72 000 000	10 250 000	13 500 000	9 250 000	105 000 000
Alvállalkozói teljesítések értéke	0	0	0	3 500 000	3 500 000
Anyagköltség	98 000 000	35 000 000	32 500 000	10 000 000	175 500 000
Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés közvetlen költsége	5 000 000	0	0	0	5 000 000
Személyi jellegű ráfordítás	40 000 000	22 000 000	21 000 000	5 000 000	88 000 000
Eszközérték	215 000 000	75 000 000	80 000 000	42 000 000	412 000 000
Adómérték	2,00%	0,80%	1,25%	1,50%	-

Mennyi iparüzési adót kell fizetnie a Nevenincs Zrt.-nek az egyes településeken, ha a vállalkozásról tudjuk azt, hogy az előző adóévben a helyi iparüzési adójának alapja meghaladta a 100 millió Ft-ot?

Megoldás:

Mivel a zrt. nettó árbevétele meghaladta az 500 millió Ft-ot, ezért az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke csak korlátozottan vehető figyelembe csökkentő tételként az adóalap számítása során. Ezen csökkentő tételek figyelembe vehető értékének együttes összegét a Htv. 39.§ (4)-(5). bekezdésében foglaltak alapján a következő táblázat számszerűsíti.

(Adatok Ft-ban)

Sávok megnevezése	Sávokba eső nettó árbevétel	Nettó árbevétel megoszlása a sávok között	Levonható
1. sáv	500 000 000	76,92%	234 615 385
2. sáv	150 000 000	23,08%	70 384 615
Összesen	650 000 000	100,00%	305 000 000

A táblázat utolsó oszlopának összesen sorából vett értéket felhasználva, s azt a következő sémába behelyettesítve kiszámolható a helyi iparüzési adó alapja vállalati szinten:

+Nettó árbevétel:	650 000 000 Ft
- ELÁBÉ + Közvetített szolgáltatások értéke:	305 000 000 Ft
- Alvállalkozói teljesítések értéke:	3 500 000 Ft
- Anyagköltség:	175 500 000 Ft
- Alap kutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés ktlen ktg-e:	5 000 000 Ft
= Adóalap:	161 000 000 Ft

Mivel a Nevenincs Zrt. helyi iparüzési adóalapja az előző évben (is) meghaladta a 100 millió Ft-ot, ezért az adott évben az adóalapot a komplex módszer (Htv. mellékletének 2.1.-es pontja) szerint köteles megosztani. Miután az egyes településeken érvényben lévő adómértékek is ismeretesek, az egyes helységek vonatkozásában kiszámított adóalapokat megszorozva az adómértékekkel, megkapjuk az ott fizetendő helyi iparüzési adó nagyságát. A megoldás menetét az alábbi táblázat szemlélteti:

(Adatok Ft-ban)

Megnevezés	Székhely	Telephely 1	Telephely 2	Telephely 3	Összesen
Összes adóalap	161 000 000				
Személyi jellegű ráfordítás arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprészt	28 336 000				
Adóalaprészt megosztása	45,45%	25,00%	23,86%	5,68%	100,00%
Adóalaprészt településenként	12 880 000	7 084 000	6 762 000	1 610 000	28 336 000
Eszközérték arányos megosztás módszerével megosztandó adóalaprészt	132 664 000				
Adóalaprészt megosztása	52,18%	18,20%	19,42%	10,19%	100,00%
Adóalaprészt településenként	69 230 000	24 150 000	25 760 000	13 524 000	132 664 000
Adóalap az egyes településeken	82 110 000	31 234 000	32 522 000	15 134 000	161 000 000
Fizetendő adó	1 642 200	249 872	406 525	227 010	293 664 001

6. ILLETÉKEK

6.1. feladat

Egy magánszemély tárgyév február 9-én egy antik bútordarabot örökölt elhunyt rokona után, melynek tiszta értékét 820 ezer Ft-ban állapították meg. Állapítsa meg a fizetendő öröklési illetéket arra az esetre vonatkoztatva, ha az illető magánszemély az örökhagyó egyenesági rokona volt, illetve abban az esetben is, ha nem volt egyenesági rokona!

Megoldás:

Egyenesági rokonság esetén az említett magánszemély tárgyi mentességet élvez az illeték megfizetése alól. Amennyiben az örökhagyó és az örökös nem egyenesági rokonok, az illetékfizetési kötelezettség kiszámításához a tiszta értéket a 18%-os általános kulccsal kell szorozni. Így a fizetendő öröklési illeték értéke:

$$820\ 000\ \text{Ft} * 18\% = 147\ 600\ \text{Ft}.$$

6.2. feladat

Egy magánszemély az egyik barátjától ajándékozás útján egy 14 éves 64 kW teljesítményű személygépkocsira tett szert, melynek forgalmi értéke 545 ezer Ft. Számítsa ki, milyen összegű ajándékozási illeték megfizetésére kötelezett a magánszemély az eset kapcsán!

Megoldás:

A személygépkocsi esetében fizetendő ajándékozási illeték számításánál nem kell figyelembe venni a gépkocsi értékét. Az életkor és a hajtómotor teljesítményének ismeretében, a Itv. által közölt táblázatból, megállapítható az adó mértéke.

Jármű hajtómotorjának teljesítménye (kW)	Jármű gyártástól számított kora		
	0–3 év	4–8 év	8 év felett
0–40	1100 Ft/kW	900 Ft/kW	600 Ft/kW
41–80	1300 Ft/kW	1100 Ft/kW	900 Ft/kW
81–120	1500 Ft/kW	1300 Ft/kW	1100 Ft/kW
120 felett	1700 Ft/kW	1500 Ft/kW	1300 Ft/kW

Ezek alapján az illető magánszemély által megfizetendő ajándékozási illeték:

$$64\ \text{kW} * 900\ \text{Ft/kW} = 57\ 600\ \text{Ft}.$$

6.3. feladat

Egy magánszemély tárgyév március 10-én adásvételi szerződéssel megvásárolt egy használt lakást és egy garázst 8 millió Ft együttes értékben. Az ingatlan(ok) tulajdonjogát a földhivatal bejegyezte, és az adásvételi szerződést a bejegyzéssel együtt megküldte az illetékhivatalnak. Az illetékhivatal szakemberei a lakás forgalmi értékét 7,1 millió Ft-ban, a garázsét 1,2 millió Ft-ban határozták meg a helyszíni vizsgálat alapján. Számítsa ki a fizetendő visszterhes vagyonátruházási illetéket!

Megoldás:

A visszterhes vagyonátruházási illeték számítása esetén a forgalmi érték az illetmény alapja, és mivel a lakás és a garázs (mint egyéb, lakásnak nem minősülő ingatlan) esetében is az általános 4%-os kulcsot kell alkalmazni, ezért a számítás módja a következő:

$$7\,100\,000 \text{ Ft} * 4\% + 1\,200\,000 \text{ Ft} * 4\% = 332\,000 \text{ Ft}$$

Az illető magánszemély által fizetendő visszterhes vagyonátruházási illeték 332 000 Ft.